

ΕΤΟΣ Ε', ΠΕΡΙΟΔΟΣ Γ',
ΤΕΥΧΟΣ 90η
Συντάκτης: 'Επιστημονικὸν ἑταίρειον 111

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΗΣ
ΦΡ. ΠΡΙΝΤΕΖΗΣ

1 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1904
ΑΘΗΝΗΣ ΟΔΟΣ ΑΘΗΝΑΣ 101
Συντάκτης: 'Αξιωματικὸν ἑταίρειον 20

ΟΙ ΙΠΤΑΜΕΝΟΙ ΧΑΡΤΑΕΤΟΙ ΚΑΙ Η ΑΝΤΙΣΤΑΣΙΣ ΤΟΥ ΑΕΡΟΣ

ΛΕΠΩΝ τις επί του κυανού όριζοντος μετεώρου τους ποικιλοσχήμους και ποικιλοχρώμους χαρταέτους, ήθελε ποτέ φαντασθή, ότι τα παιδαριώδη ταυτα παίγνια θα έχρη-

αίμενον ως όργανα δια σοβαροτάτας μελέτας; Έν τούτοις ό κ Φ Ποτιέ σπουδαίως άσχοληθείς επί των ίπταμένων τούτων ουσκευών, έξήγαγεν έμβριθή συμπεράσματα επί της άντιστάσεως του άερος, περιγράψας ταυτα έν τῷ έξής άρθρω αύτου.

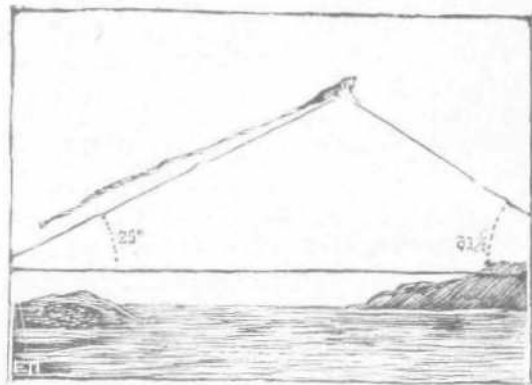
«Αί υπό του κ. Μαγέυ γενόμεναι αξιόλογοι έφαρμογαί της στιγμιαίας φωτογραφήσεως είς την σπουδήν των κινήσεων της πτήσεως των πτηνών, της ταχυπορείας του ίππου και της του ανθρώπου γόνιμον όδόν τῇ σπουδῇ ήνοιξαν. Έγένετο χρῆσις ταύτης ήδη είς την βληματομετρικήν, είς την ταχύτητα των αερίων κυμάτων, των παραγομένων εκ της έφοδου και της συγκρούσεως σφαίρας πυροβόλου και είς έτερα άκόμη.

Ίδου νέον τι παράδειγμα ώφελείας. ήν δυνάμεθα να πορισθώμεν εκ του είδους του της έξερευνήσεως, έφορμόζοντες ταυτην είς την σπουδήν της άντιστάσεως του έν κινήσει άερος επί των έπιφανειών, άνηκούσης είς την δυναμικήν, ήτις πολύ άκόμη άπέχει της θετικότητος.

Τα άποτελέσματα άτινα έπέτυχον εκ τινος πειράματος, αυτοοχεδιασθέντος υπό τας έπο-

μένας περιστάσεις, δίδουσιν ιδέαν τινά περι του άποτελέσματος, όπερ δύναται τις να έχη εκ της στιγμιαίας φωτογραφήσεως χαρτινου άετου, άν τα πάντα καλώς προηγουμένως διετέθησαν.

Έπεχειρουν να άνυψώσω χαρτινον τινά άετον είς την άκτῃν της θαλάσσης και έπειδή ό βιαίότατος άνεμος μετετρέπετο είς καταιγίδα και έφοβούμην την ρῆξιν του σχοινίου διενούμην να τον καταείδάσω, ότε ή άφίξις έρασιτέχνου τινός φωτογράφου μετά του όργάνου του, μοί ένέπνευσε την ιδέαν να τῷ προτεινω να δοκιμάση στιγμιαίαν τινά φωτογράφησιν του άετου μου, όν εκράτουν ήδη είς 10 έως 15 μέτρων άπόστασιν από του έδάφους πράγματι παρεδέχθη, φωτογρα-

Σχῆμα 1.

φήσας τον άετον μου άμέσως. Η ουσκευή του ήτο έφοδιασμένη δια μηχανισμού έπιτρέποντος την ομίκρυνσιν του χρόνου της θέσεως (pose) μέχρι του 1/181 του δευτερολέπτου.

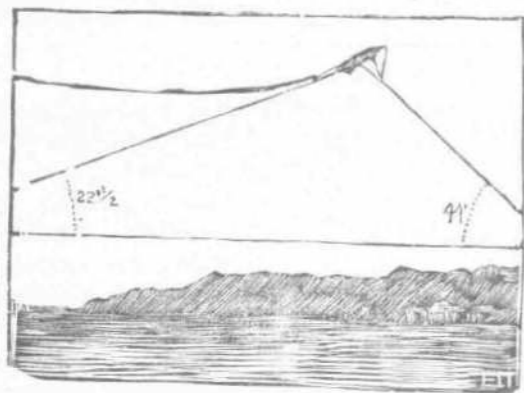
*Έλαβε δύο διαδοχικάς πλάκας είς χρονικήν άπόστασιν δύο τριών στιγμῶν, παρ' όλην δε την λεπτότητα του σχοινίου ό ύγιής όφθαλμός δύναται να παρακολουθήση επί

του αντίτυπου την γραμμήν, ἢν τὸ σχοινίον ἠκολούθη.

Ἡ πρώτη θέσις ἀπετύπωσε τὸν ἀετὸν εἰς στιγμὴν τινα νηνεμίας· ἢ δὲ οὐρὰ (εἰκ. 1) εἶνε εὐθεῖα καὶ εἰς τὴν προέκτασιν τῆς κεφαλῆς.

Ἡ δευτέρα θέσις δεικνύει τοῦτον εἰς στιγμὴν σφοδροῦ ἀνέμου· ἢ οὐρὰ μαστιγεῖ τὸν ἀέρα· ἀλλὰ τὸ ἐπίπεδον τῶν σχοινίων δεσμῶν, τῶν κρατούντων αὐτὴν εἶνε ἀκόμη εἰς τὸ αὐτὸ μετὰ τοῦ ἀετοῦ ἐπίπεδον (εἰκ. 2). Τοῦτο εἶνε ἀξιοσημείωτον, καθ' ὅτι εἶνε τὸ τελευταῖον μέρος, ὅπερ ἄπτεται τοῦ ἀετοῦ, ὅστις δίδει τὴν διεύθυνσιν τῆς ἐπ' αὐτοῦ ἐξασκουμένης ἔλξεως.

Τῶ ὄντι ὁ χόρτινος ἀετὸς εἶνε ὄργανον σχοινίνου ἀρθρωτόν, παρουσιάζον τοῦτο τὸ ἰδιαίτερον, μέγα διὰ τὴν οπουδῆν, ὅτι ἢ διεύθυνσις τῆς οὐρᾶς καὶ τοῦ διέπαντος σχοινίου εἰσὶν ἀκριβῶς αἱ διευθύνσεις τῶν δυνάμεων ἃς θέλομεν νὰ μετρήσωμεν καὶ ἢ μὲν οὐρὰ δίδει τὴν τῆς ἔλξεως ἢν ἐξασκούμεν, τὸ δὲ

Σχῆμα 2.

σχοινίον τὴν τῆς γενικῆς συνισταμένης τῶν δυνάμεων ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τῶν ὁμοίων πραγματοποιεῖται ἢ ἰσορροπία ὀλοκλήρου τοῦ συστήματος. Ἄρκει λοιπὸν νὰ γνωρίσωμεν τὰς γωνίας, ἃς σχηματίζουσιν ἢ οὐρὰ καὶ τὸ σχοινίον μετὰ τοῦ ὀριζήσαντος καὶ τὰ ἐξαγόμενα τῆς κατασκευῆς αὐτοῦ τοῦ ὄργάνου. ἵνα ἐξαγάγωμεν ἀκριβῆ συμπεράσματα διὰ τοῦ λογιζομένου. Τοῦτο ἐπραξα, λαβὼν ὀρίζοντα ἐνταῦθα τὸν τῆς θαλάσσης.

Ἐπὶ τῶν δύο ἀντιτύπων δυνάμεθα εὐκόλως νὰ μετρήσωμεν τὰς γωνίας, αἵτινες εἶνε διὰ τὴν πρώτην θέσιν (νηνεμία εἰκ. 1) γωνία τῆς οὐρᾶς 29 μοιρῶν, γωνία τοῦ σχοινίου 33 μοιρῶν· διὰ τῶν δευτέραν θέσιν (σφοδρὸς ἀνεμος εἰκ. 2)· γωνία τῆς οὐρᾶς 22 1/2 μοιρῶν, γωνία τοῦ σχοινίου, 44 μοιρῶν.

Τῇ βοήθειᾳ μόνον τῶν δύο τούτων πειραματικῶν δεδομένων καὶ τῶν ἐκ τῆς κατασκευῆς τοῦ ὄργάνου μου ποριζομένων, ἄτινα εἰσὶν: βᾶρος οὐρᾶς 14 μέτρων, 250 γραμ-

μάρια καὶ βᾶρος τοῦ ἀετοῦ, 220 γραμ. ἢ δυνήθη. δι' ἑνὸς μικροῦ σχεδίου καὶ τοῦ λογιζομένου νὰ εὕρω τὰ ἐπόμενα ἐξαγόμενα.

1η θέσις (νηνεμία): *1ον* ἢ γενικὴ συνισταμένη διέρχεται 5 ἑκατοστόμेत्रα ὑπεράνω τοῦ ἀετοῦ. *2ον* ἢ ὠσὶς τοῦ κανονικοῦ ἀνέμου κατὰ τοῦ ἀετοῦ διέρχεται 3 ἑκατοστόμ. ἐπὲρ τὸ κέντρον. *3ον* ἢ ἔλξις τῆς οὐρᾶς εἶνε 124 γραμμάρια κατὰ τὴν διεύθυνσίν τῆς. *4ον* τὸ βᾶρος τοῦ ἀετοῦ (κεφαλῆς καὶ οὐρᾶς) ἔλαττο τὴν τάσιν τοῦ σχοινίου κατὰ 492 γραμμάρια.

2α θέσις (ἀνεμος σφοδρὸς): *1ον* ἢ γενικὴ συνισταμένη διέρχεται 10 ἑκατοστ. ἐπὲρ τὸ κέντρον τοῦ ἀετοῦ. *2ον* ἢ ὠσὶς τοῦ κανονικοῦ ἀνέμου κατὰ τοῦ ἀετοῦ διέρχεται 7 ἑκατοστ. ἐπὲρ τὸ κέντρον. *3ον* ἢ ἔλξις τῆς οὐρᾶς εἶνε 96 γραμ. κατὰ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἀετοῦ. *4ον* τὸ βᾶρος τοῦ ἀετοῦ (κεφαλῆς καὶ οὐρᾶς) ἔλαττο τὴν τάσιν κατὰ 472 γραμμάρια.

Βλέπομεν ἴδη ὅτι τὸ ζήτημα τοῦ κέντρον τῆς πίεσεως, ἀμφισβητούμενον παρὰ τῶν σοφῶν, λύεται ἐνταῦθα διὰ τῆς παραδοχῆς, ὅτι τοῦτο ποικίλει τὴν θέσιν καὶ ὑψοῦται ὑπὲρ τὸ κέντρον τῆς ὑπὸ τοῦ ἀνέμου προσβαλλομένης ἐπιφανείας, καθ' ὅσον αὕτη ἀποκλίνει περισσότερο ἐπὶ τῆς διευθύνσεως τοῦ ἀνέμου, διότι ἔχομεν:

1η θέσις: ἀπόκλισις τοῦ ἀετοῦ, 29 μοιρῶν, κέντρον ὠσεως 3 ἑκατοστ. ἐπὲρ τὸ κέντρον τῆς εἰκόνας.

2η θέσις: ἀπόκλισις τοῦ ἀετοῦ, 22 1/2 μοιρῶν, κέντρον ὠσεως 7 ἑκατοστ. ἐπὲρ τὸ κέντρον τῆς εἰκόνας.

Ἄν εἶχον μέσον τι ἵνα μάθω τὴν πραγματικὴν ταχύτητα τοῦ ἀνέμου κατὰ τὴν ὀρισμένην στιγμὴν ἐκάστης θέσεως θὰ ὑπελόγιζον τὴν ὀλικὴν τάσιν τοῦ σχοινίου κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην, ἣτις θὰ ἦτο τοῦλάχιστον 10 χιλιogramμῶν καὶ τὸ μέγιστον βᾶρος ὅπερ ἠδύνατο νὰ φέρῃ ὁ ἀετὸς καὶ ἀκολουθῶς, τὸ μέγιστον ὕψος εἰς ὃ ἠδύνατο νὰ φθάσῃ μετὰ τοῦ βάρους τούτου κατὰ μῆκος τοῦ σχοινίου.

Πάντα ταῦτα τὰ δια τοῦ λογιζομένου καὶ τῆς θεωρίας ἐξαγόμενα θὰ ἦσαν ἀληθῆ ἂν συνεφώνουν καλῶς μετὰ τῶν πραγμάτων καὶ ἂν ἢ θεωρία ἀπῆται τροποποιήσιν τινα ἢ οὐ.

Σημειοῦμεν ὅτι ἢ οὐρὰ αὕτη θὰ ἠδύνατο νὰ χρησιμεύσῃ ὡς ἀνεμόμετρον καὶ ὁμοίως ὡς δυναμόμετρον, ἐνδίδουσα εἰς τὴν στιγμιαίαν ἐγγραφήν τῆς ταχύτητος τοῦ ἀνέμου καὶ τῆς ἔλξεως τῆς οὐρᾶς. ἐγγραφῆς διδομένης ὑπ' αὐτοῦ τούτου τοῦ φωτογραφικοῦ ἀντιτύπου.

Τῶ ὄντι ἢ γωνία καθ' ἢν κλίνει ἐπὶ τοῦ ὀριζήσαντος, ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ταχύτητος τοῦ ἀνέμου. Θὰ ἴσκει, λοιπόν, εἰς ἰσὸς ὃ ἔως

6 μέτρων ὕψους (ἐφ' οὗ νὰ ἀνηρτᾶτο ἢ οὐρά, παρεπιθεμένου δυναμομέτρου) καὶ ἐν ἀνεμόμετρον, διὰ νὰ κάμωμεν σειρὰν στιγμιαίων φωτογραφῆσεων τῆς οὐρᾶς ταύτης, δι' ὅλου τοὺς δυνατοὺς ἀνέμους, ἣτις θὰ ἐπέτρεπε τὴν σύνταξιν πίνακος τῶν ἀποκλίσεων, ἃς λομβάνει καὶ τῆς ἔλξεως, τῆς ἐνεργουμένης ὑφ' ὄλων τῶν δυνατῶν ἀνέμων. Δὲν θὰ ἦτο νομίζω, πολὺ δύσκολον νὰ εὕρη τις διάταξιν τινα τοῦ δυναμομέτρου καὶ τοῦ ἀνεμομέτρου ἣτις θὰ ἠδύνατο νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν ἐγγραφήν τῶν μοιρῶν του κατὰ τὴν αὐτὴν προσβολὴν εἰς τὴν πλάκα τῆς στιγμ. φωτογραφῆσεως.

Ἡ οὐρὰ θὰ ἀπέβαιεν οὕτω τὸ καλλίτερον καὶ εὐρηστοτέρων ἀνεμόμετρον καὶ δυναμόμετρον ταυτοχρόνως διὰ τῆς βοήθειας τοῦ πίνακος τούτου μόνον.

Ἐνταῦθα παραθέτομεν περιγραφὴν καὶ τινὰς λεπτομερείας ἐπὶ τῆς κατασκευῆς τοῦ ἀετοῦ καὶ τῆς οὐρᾶς.

Ὁ ἀετὸς εἶνε μεταίτινος, αἱ ράβδοι ἐξ ἰνδοκαλάμου, τὸ δὲ μεσαῖον ραβδίον διέρχεται διὰ τοῦ ὀλοκου καὶ εἶνε ἐξ ἀπιδέας· βᾶρος ὄλων τῶν ραβδίων, 142 γραμμάρια (πολὺ τὸ βᾶρος, δυνάμενον νὰ ἐλαττωθῇ), βᾶρος τοῦ ἀετοῦ μετὰ τῶν ἐξαρτημάτων, 220 γραμμάρια.

Οὐρά.—Ἡ οὐρά ἔχει μῆκος 14 μέτρων, μένουσα χαλαρὰ ἀνωθεν μὲν κατὰ 20 ἑκατοστόμेत्रα, κάτωθεν δὲ κατὰ 6. Ἰσχυρὸν σχοινίον οὐράπτεται καθ' ὄλον τὸ μῆκος εἰς τὸ μέσον.

Τὸ ὕψος ἀκολούθως εἶνε ὀδοντωτῶν καθ' ὄλον τὸ μῆκος ἐκάστης πλευρᾶς, μὲ κοπὰς ἀνά 2 ἑκατοστόμेत्रα.

Συνίσταται ἐκ πέντε οπουδύλων συνδεομένων διὰ κρίκου ἢ κομβίου, ἰσχυρῶς ὁμοίως ἵνα ἀντέξῃ κατὰ τῆς δυνάμεως τοῦ ἀνέμου.

Ὁ τελευταῖος οπουδύλος εἶνε 6 μέτρων μῆκος καὶ ζυγίζει 72 γραμ. Προσδένεται μόνον διὰ τοὺς ἰσχυροὺς ἀνέμους. Τὸ λοιπὸν συνίσταται ἐκ τεμαχίων 2 μέτρων ἄτινα προσθέτομεν διοδοχικῶς, καθ' ὅσον ὁ ἀνεμος εἶνε ἰσχυρότερος. Τὸ παχύτερον τμήμα εἶνε πάντοτε τὸ πληροέστερον εἰς τὸν ἀετὸν. Τὸ ὀλικὸν βᾶρος τῆς ἐκ 14 μέτρων οὐρᾶς εἶνε 250 γραμ. τὸ δὲ μῆκος τῶν 10-12 μέτρων εἶνε 150 250 γραμ. ὅπερ καὶ προσδένεται συγχρότον.

ΦΡΑΣΙΒΟΥΛΟΣ Σ. ΒΑΝΣΙΑΝΗ
φωτ. τῶν φυσικ. ἐπιστημῶν.

Φ. ΔΕ ΦΙΛΙΠΠΗ Καθηγητοῦ ἐν Τουρίνῳ

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΚΑΙ ΟΙ ΠΙΘΗΚΟΙ

(Συνέχ. ἴδε προηγ. φύλλον)

Ἐπιμένοντες ἀκόμη εἰς τὴν ἐκ παραβολῆς ἐξέτασιν τῶν χαρακτήρων τῶν τριῶν, εὐρίσκουμεν, ὅτι αἱ μεταξὺ ἀνθρώπων καὶ πιθήκων ἀναλογίαι εἶνε μεγαλειότεραι παρὰ αἱ διαφοραὶ τῶν. Γενικῶς, παρὰ τοῖς πιθήκοις, ὅπως καὶ παρ' ἅπασιν τοῖς μαστοφόροις, αἱ τρίγες τοῦ ἀντιβραχίου ἔχουσι τὴν αὐτὴν διεύθυνσιν, οἷαν καὶ αἱ τοῦ βραχίονος, διευθύνονται δηλαδὴ πρὸς τὴν χεῖρα. Κατὰ τοῦτο, ἀρκούντως διαφέρει ὁ ἄνθρωπος, ἀλλὰ καὶ πάλιν ὄχι μόνος αὐτός, ἀλλὰ καὶ ὁ Οὐραγγουτάγκος καὶ ὁ Γορίλλας καὶ ὁ Χιμπαντζῆς. Παρ' ἅπασιν τούτοις, αἱ τρίγαις περὶ τὸ κατώτερον ἤμισυ τοῦ ἀντιβραχίου, διευθύνονται πρὸς τὰ ἔξω εἰς βαθμηδὸν ἀνερχόμεναι, στρέφονται πρὸς τὸν ἀγκῶνα.

Στρέφωμεν ἴδη τὴν προσοχὴν ἡμῶν πρὸς τὸ κυρίως λεγόμενον δερμα· καὶ ἐδῶ ἀκόμη θὰ εὕρωμεν τὸν τε ἄνθρωπον καὶ τὸν πιθήκον συμμαχοῦντας, διαφέροντας δὲ τῶν ἄλλων ζώων. Ἐνεκὰ ἰδιαίτερων συνθηκῶν ἐμφύτων ἐν τῇ στοιχειώδει κατασκευῇ του, τὸ δερμα τοῦ ἀνθρώπου, λαμβάνει, ἰδίως ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ ψύχους, τὴν ἰδιαίτεραν ἐκείνην τραχύτητα, ἣτις εἶνε γνωστὴ ὑπὸ τ' ὄνομα—X ή ν ε ι ο ν δ ἔ ρ μ α.

Ἐπὶ μακρὸν χρόνον τὸ φαινόμενον τοῦτο ἔθεωρεῖτο ἰδιάζον εἰς μόνον τὸν ἄνθρωπον, μέχρις οὗ κατόπιν, ἀνεκαλύφθη καὶ παρὰ τῷ οὐραγγουτάγκῳ.

Τὸ δερμα τῆς τε παλάμης καὶ τοῦ πέλματος τοῦ ποδός, παρὰ τῷ ἀνθρώπῳ, παρουσιάζει τὸν αὐτὸν πλοῦτον θηλῶν, τὸν αὐτὸν συσσωρεύσεως τρόπον, τὸν αὐτὸν πλοῦτον νεύρων καὶ ἀκροτελευτίων αὐτῶν ἄκρων ἐν ταῖς θηλαῖς αὐταῖς· ὡς ἐκ τῶν χαρακτήρων δ' αὐτῶν, διαφέρει τοῦ δερματος τῶν ἄλλων ζώων τοῦ σώματος. Ἡ ἐγκύμανσις τῆς ἐνεργοῦ αἰσθήσεως, ἐντοπιζομένης διὰ τῆς ἀφῆς, εὐρίσκεται ἐν στενῇ σχέσει, πρὸς τὴν μνημονευθεῖσαν ἰδιαίτερον ἀνατομικὴν κατασκευὴν· καὶ ἐν διὰ τῶν προεκτεθέντων, δὲν ἀπεδείχθη ἐπαρκῶς δι' ὕμᾶς, ἢ πλήρως μεταξὺ ποδός καὶ χεῖρός ἀναλογία, προσθέσατε ἀκόμη καὶ τὴν ἀπόδειξιν ταύτην. Δοιπόν, ἢ παλάμη τῶν λεγομένων τετραχείρων πιθήκων, παρουσιάζει καὶ αὕτη, τὰς αὐτὰς θηλαῖς, παρομοίως συσσωρευμέναις, μετὰ τῶν ἰδίων ἀκροτελευτίων νευρῶν κλάδων, καὶ κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον· οἱ χαρακτῆρες δ' οὗτοι, πράγματι ἀλλοίωσιν ἐκεῖθεν τῶν πιθήκων.

Αἱ ἐλαφρὰ καὶ ἀσταθεῖς διαφοραὶ, τὰς ὁποίας παρουσιάζουσι, παρὰ τε τοῖς ἀνθρώποις καὶ τοῖς πιθήκοις, οἱ μὲν τῶν διαφόρων μερῶν τοῦ σώματος, τῇ ἀληθείᾳ διὰ τὸ ζήτημά μας, δὲν εἶνε μεγάλης σπουδαιότητος· ὑπάρχουσιν ἐν τούτοις καὶ τοιχῶται, τὰς ὁποίας καὶ ἀνευ τῆς βοήθειας τῆς ἀνατομικῆς σμύλης, ἀνακαλύπτει ὁ ὀφθαλμὸς ἀμέσως, ὅπως παραδείγματός χάριν, αἱ διαφανόμεναι ἐν τῇ ἐξωτερικῇ κατασκευῇ. Ἡ ἀνάπτυξις τῶν γλουταίων, καὶ τῶν διδῶν τῆς γαστροκνημίας μυῶν, δίδουσιν εἰς τὸν ἄνθρωπον σῶμα ἐξοχᾶς καὶ στρογγυλότητος, τὰς ὁποίας μεταίτιως θ' ἀνακτιθῶμεν παρὰ τῷ πιθήκῳ, ἀλλὰ τῆμετωτέον κελῶς, ὁμιλῶ περὶ τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος, τοῦ τυπικοῦ, τοῦ χαρακτηρίζοντος τὸν Εὐρωπαῖον, διότι παρὰ τῇ μαύρῃ φυλῇ, καὶ ὁ χαρακτήρ οὗτος, ἀρχεται ἐλαττούμενος τὴν σημεσίαν του, μεταβαίνων πρὸς τὰ τετράχειρα.

Στρέφωμεν ἴδη τὴν προσοχὴν ἡμῶν εἰς τὸν σκελετόν, καὶ ἰδίᾳ τὸ κρανίον.

Ὅσον ἐφορᾷ τὴν γενικὴν μορφήν, τὸ κρανίον τοῦ

πιθήκου διακρίνεται άμέσως, από το του ανθρώπου, εκ της επιμηκύνσεως των σιαγονικών όστων και της γνώθου, ως και της προς τα έξω τοξότητος, ή κλίσεως, των τομέων οδόντων, όθεν και άπορρέει κατά το πλείστον, ή όξύτης της προσωπικής γωνίας εν στενή δε μετά του χαρακτήρος τούτου αναλογία, εύρισκόμενον και το ίνιακόν τμήμα, συμφώνως προς τον νόμον του Daubenton, μετατίθεται προς τα όπίσω, και έντεθεν ή πλέον εκκεντρική τοποθέτησις του κρανίου επί της σπονδυλικής στήλης, διά τον αυτόν δ' άκόμη λόγον και ή, κατ' ανάγκην, ένίσχυσις της ένιστροφητικής άπνευρώσεως και των προσφύσεων αύτης. Καί το πεπισμένον δε μέτωπον, το προς τα όπίσω φεύγον, ή των οφθαλμικών βόθρων προσέγγισις, τα άνυψωμένα ύπερογκικά τόξα, και τα πεπισμένα και μικρά όνικά όστά, συντρέχουσιν ούκ όλίγον, εις το ιδιαιτερον της φυσιογνωμίας των πιθήκων.

Άλλ' ανεξαρτήτως της, επί άπλων διαφορών ποσότητος και αναλογίας, συζητήσεως, δεόν να παρατηρήσωμεν ότι, ή μεγάλη μεταξύ δύο άκρων άποστασις, ως θα ήσαν, λόγου χάριν, το κρανίον ανθρώπου της καυκασίας φυλής και ένός Βαβουίνου, έλαττοῦται μεγάλως, διά της παραβολής άρ' ένός μόν, κρανίου Μάουρου τινός της Αυστραλίας, ή μάλλον κρανίου της προταιγενοῦς φυλής, της έποχής των λίθων, άρ' έτέρου δε ένός κρανίου νεκρού Χιμπαντζή.

Πρός τούτοις, ανατομικόν γεγονός, ούχι τόσω επιστημονική, όσω ιστορική αξία, είνε και το έσόμενον. Παρ' άπασι τοίς μαστοφόροις, οι άνωτεροι τομείς εύρίσκονται έμπεφυτευμένοι έντός δύο ιδιαιτερών όστρείων, συνδεομένων προς άλληλα κατά μήκος, επί της μέσης γραμμής του προσώπου, ως πλαγίως μετά των παρακειμένων άνω σιαγονικών όστων, δι' αυτό δε, τα όστά ταῦτα καλούνται παρά των άνατόμων όστά των τομέων, ή μεσοσιαγονικά. Μόνον παρά τῷ ανθρώπῳ, έλέγηθη, ότι έλλείπουν τα όστά ταῦτα, και ότι οι τομείς ύποβαστάζονται άμέσως ύπό της προσθίας μοίρας αύτων των ίδιων σιαγονών. Ο Γαλιός εξαναγκάζόμενος ύπό των προλήψεων της έποχής του να μελετῆ την ανατομικὴν επί πιθήκων, τά εγνώριζεν ήδη, ο δε Σίλβιος, παρατηρήσας την έλλειψιν αύτων παρά τῷ ανθρώπῳ είδει, κατέληξεν εις άλλόκοτον γνώμην, λίαν έπικαιρον όμως σήμερον, ειπών ότι ο άνθρωπος τ' άπόλεσεν, ένεκα του θηλυπρεπούς και διεφθαρμένου τρόπου της ζωής του. Περί τα τέλη όμως του 18ου αιώνος, άνακάλυψις, όφειλομένη εις την εύφυϊαν του Γκαίτε, του γράψαντος την Ίριγένειαν και τον Φάουστ, σημειοί εποχήν εν τῇ επιστήμη, όωσα να ενθρῖνι εις την ανατομικὴν φιλοσοφίαν, ήτο δ' αύτη ή ανακάλυψις των μεσοσιαγονικών όστρείων και παρά τῷ ανθρώπῳ, αλλά, κατά τὰς άπ' αρχάς της ζωής του πριν ή ιδῆ τούτέστι, το φῶς του ήλιου, καθόσον τα όστάριζ ταῦτα συσσωματοῦνται τάχιστα μετά των συστοίχων σιαγονών! Έξ άλλου, τὰ μεσοσιαγονικά αυτά όστάριζ εύρέθησαν ύπό τὰς αὐτὰς συνθήκας, της παροδικής δηλαδή ύπέρσεως, και παρά τῷ Χιμπαντζή, όστις χάρις εις τὰ χαρακτηριστικά του κρανίου ύπερτερεί των άλλων πιθήκων, ένῷ τούναντίον, παρά τῷ Ουραγγουτάγκῳ και τῷ Γορίλλα, τὰ μεσοσιαγονικά αυτά όστά ύφίστανται διακεκομμένως, μέχρι λίαν προκεχωρημένης ηλικίας, και δέν συγκολλώνται μετά των σιαγονών, είμη πολύ βραδύτερον, καθ' ήν δηλαδή εποχήν, προφαίνεται ή τάσις της εξαφανίσεως όλων

(*) Σ. Μ. Περιφημος Γάλλος φυσιολόγος, σύγχρονος και συνεργάτης του Βυρβάνος. Α. Π. Π.

(*) Σ. Μ. Ως γνωστόν ή μέγας Γερμανός ποιητής Γκαίτε, ήν συνάμα, και φυσιοδίφης διάσημος. Α. Π. Π.

των μεσοστίων βραχίων' εις τα δύο δε ταῦτα είδη το σχήμα του κρανίου τον τῇ προόδῳ της ηλικίας ταχέως άποκλίνει του ανθρώπινου τύπου, και διά της επιμηκύνσεως των σιαγονών, κατ' ανάγκην συναυξάνει ή μυϊκή δύναμις, ή κινούσα τήν κάτω γνάθον, ή δε ίσχυροποίησις των μυών, ιδίῳ των κροταρικών, επιφέρει μεγαλύτεραν εξαπλῶσιν της βάσεως αύτων, τούτέστιν, οι δύο οὔτοι μῦς επεκτείνουσι τὰς καταφύσεις αύτων, μέχρι του να συναντῶνται επί της μέσης γραμμής, όπου και σχηματίζουσιν ίσχυράν κατά μήκος εζόγκωσιν' συγγρόνως δε, ή άναγκία και διαρκῶς αύξάνουσα δύναμις της ένιο-αυγενικής άπνευρώσεως, ήτις εις τὰ πράγματι τετραπόδα, κατέχει τήν θέσιν του αὐγενικοῦ συνδέσμου, παρασκευάζει τον σχηματισμόν μεγάλης όστεώδους εζογκώσεως, διασταυρούσης το ένιον, όθεν, και ή μεγάλη παραμόρφωσις του κρανίου των Ουραγγουτάγκων και του άνεπτυγμένου Γορίλλα.

Ένα δε χρησιμοποιεῖται προς ίσχυράν κατάφυσην του αντίθετου άκρου της άπνευρώσεως ταύτης, είνειν εξαιρετικῶς και άναλόγως άνεπτυγμένα, εις τα δύο ταῦτα είδη, και αι άκνάθι των αὐγενικῶν σπονδύλων, όπως δύνασθε να παρατηρήσετε τούτο, ιδίως επί σκελετου γέροντος Γορίλλα. Καί τότε, παραβλέποντες το κρανίον, ως εκ του πλάτους των στέρνων, του σχήματος της ώμοπλάτης, της περιεκτικότητος και κατευθύνσεως της λεκάνης, δυναμίνες να περιλάβῃ και κρατήσῃ, το μέγιστον μέρος του βάρους των κοιλιῶν σπλάγγων, έχομεν τον Γορίλλαν ύπερτεροῦντα των δύο άλλων αντίζηλων.

Άλλ' ή σπουδαιότης του ζητήματος εκκειται εν τῷ περιεχομένῳ του κρανίου, της άδύσεως ταύτης των μεγαλύτερων μυστηρίων! Εκεί γίνεταί τις! Πόσα ίσχυρά πνεύματα εισήλθον έντός αυτού τοιμηρῶς και δέν ήδυνήθησαν να εύρισιν έξοδον! Έστῶ τούτο, μάθημα φρονήσεως δι' ήμῶς, και δε περιερισθῶμεν εις τὰ εξωτερικώτερα και ύλικώτερα' αλλά, και τον περιορισμόν αυτόν άποδεχόμενοι, έχομεν άκόμη, εύτυχῶς, γῶρον να κινήθῳμεν κατά τὰς μάλλον άπολύτους άνάγκας του λόγου μας.

Γνωστόν, ότι ο εγκέφαλος δέν είνε εν όργανον, αλλά σύστημα όργάνων. Πῶς παντός δεόν να διακρίνωμεν εις τὰ εμπροσθεν της κοιλότητος του κρανίου, τὰ εγκεφαλικὰ ήμισφαίρια, χωρίζόμενα άπ' άλλήλων δι' αὔλακος, ήτις βραδύνεται μέχρι του εγκεραιου πετάλου, του συνδεόντος ταῦτα, του άποκαλουμένου—τοῦ λῶδες σῶ μ.α. Οπισθεν εύρίσκειται ή παραγκεφαλίς, και μεταξύ ταύτης και εκείνων, μετ' άμροτέρων δε συνδεόμενος, ο προμήκηχος μυελός, ο συνεχόμενος μετά του νοτιοῦ μουελού, του περιλειομένου έντός του σπονδυλικου σωλήνος.

Θέλοντες να σταθῶμεν εις την άδρομερή ταύτην διαίρεσιν, σεβαστήν άλλως διά την άρχιότητά της, θα είπωμεν, ότι ο προμήκης μυελός είνε ή κεντρική μάζα, εξ ής έξουσι τήν αρχήν αύτων τὰ αίσθητικά και κινητικά νεύρα, των ποικίλων μερών της κεφαλής, εκτός δ' αύτων και εν ζεύγος νεύρων, τῶ επισημότερων όλων, το όποιον κατερχόμενον διά των πλαγιών του τραχήλου, εισδύει εν τῷ θώρακι, και φθάνει εις τοῦς πνεύμονας, τήν καρδίαν και τον στόμαχον.

(*) Σ. Μ. Ένωσεί το πνευμογαστρικόν νεύρον, το μεγαλύτερον δηλαδή τμήμα της 8ης συζυγίας, το όποιον διέπει τὰς λειτουργίας των πνευμόνων, της καρδίας και του στομάχου. Το άλλο τμήμα της συζυγίας ταύτης είνε το γλωσσόφαρυγγαίον νεύρον. Α. Π. Π.

Η παρεγκεφαλίς είνε το ρυθμιστήριον όργανον των κινήσεων' τὰ ήμισφαίρια δε το ύλικόν όργανον προς εκδήλωσιν των ιδιαιτητων εκείνων, αίνινας ύπεννοῦνται διά της γενικής λέξεως νοητικότης. Είς αυτά τὰ τελευταία δεόν πάλιν τὰ διακρίνωμεν το επί της βάσεως του κρανίου αναπαυόμενον μέρος αύτων, από του προς τα άνω άνυψωμένου, εις το όποιον εν περιπτώσει άφθονίας, ούτως είπειν, ανακάμτεται προς τα όπίσω, καλύπτον, πλέον ή έλαττον, τήν παρεγκεφαλίδα. Το πρώτον, διαθέτει και αυτό άκόμη, νευρικά νήματα εις αίσθητικά όργανα, ως το της όσφρήσεως και της όράσεως, αλλά το δεύτερον είνε εκείνο, εις το όποιον ιδίως, συγκεντροῦνται αι εύγενεϊς εκείναι ιδιότητες, αίνινας εν συνθήει όμιλιχ άποδοῦται εις τὰ εγκεφαλικὰ ήμισφαίρια γενικῶς. Έξ δλοκλήρου της μάζης του εγκεφάλου, αυτό το τμήμα είνε τῷ παρούσῳ εν τῇ κλίμακί των ζῳων τὰς μεγαλύτερας ποικιλίας, συμφώνως προς τήν ποικίλην άνάπτειν των πνευματικῶν δυνάμεων' τὰς δυνάμεις δ' αὐτὰς εύρίσκουεν μάλλον άνεπτυγμέναις εις τὰ μαστοφόρα, παρά εις το πιθῆκα, και εν τῇ ποικιλίῳ των μαστοφόρων πάλιν, περισσότερον εις τὰ εύφυϊ εξ αύτων, παρά εις τ' άρμεστερα, περισσότερον εις τοῦς πιθήκους π. γ. παρά εις τοῦς κονικλους.

Εν τούτοις, οι πιθήκοι και ο άνθρωπος κατέχουσιν από κοινου τὰ διακριτικά ταῦτα τὰ όποια και δι' ένός μόνου βλέμματος δύναται τις να διακρίνῃ επί του όλου της εγκεφαλικῆς μάζης. Τα εγκεφαλικὰ ήμισφαίρια παρ' αὐτοῖς, εκτείνονται προς τα εμπρός, περαν των στοιχειωδων όσφρητικῶν λοβῶν, και προς τα όπίσω, μέχρι του να καλύπτωσιν δλοκλήρον τήν παρεγκεφαλίδα, πολλαχῶς δε, και να τήν υπερβαίνωσιν, όπως πράγματι τήν υπερβαίνουσι, τόσω παρά τῷ ανθρώπῳ, όσω και παρά τοίς πιθήκοις της άνωτέρας τάξεως. Εκ των τριων λοβῶν της παρεγκεφαλίδος, ο μεσαίος είνε λίαν εσμακρῶμενος, καταλήγων εις τον ύπό των άνατόμων άποκαλουμένον σκώληκα.

Η επιφάνεια των ήμισφαιρίων, εις πολλά εκ των μαστοφόρων, και μόνον των μαστοφόρων, είνε ποικιλιμένη ύπό πτυχῶν και άλλων διακροστροπῶς περιεστραμμένων, των ούτωςί ονομαζομένων εγκεφαλικῶν ελίκων.

Αι ελικες αὐται, είναι μεγάλης σπουδαιότητος, ως εν γένει δυνάμειθ να είπωμεν ότι το περίπλοκον αύτων είνε ένδειξις ύπεροχῆς εν τῇ κλίμακί των ζῳων' προσέξτε καλῶς όμως, μη εκλάθῃτε τήν έκφρασιν ταύτην εν άπολύτῳ σχηματί' ο πραγματικῶς κανών είνε οὔτοι' ότι ή ανάπτυξις των ήμισφαιρίων ύφίσταται κατ' εύθῶν λόγον του βαθμοῦ της εύφυϊας των ζῳων, άλλ' ή ανάπτυξις αὐτῆ δέν εκσημαίνεται και πάντοτε, διά του σχηματισμοῦ των ελίκων, καθόσον εις τούτο συντρέχει και άλλο τι, ή περιεκτικότης δηλαδή, του κρανίου, σχετικῶς προς τὰς διαστάσεις δλοκλήρου του σώματος. Άλλ' ή αναλογία αὐτη, είνε τοιαύτη, ώστε έλαττοῦμενον εν τῇ κλίμακί των ζῳων των γενικῶν διαστάσεων του σώματος, δέν συνελαττοῦται κατὰ τήν αὐτῇ αναλογίαν και ή περιεκτικότης του κρανίου, άλλ' εν μικροτέρῳ τοῦ αὐτῆ. Ευκόλως λοιπόν έννοεῖτε, ότι αν εις τὰ μικρά τῶ σώμα ζῶα παραμένη ή περιεκτικότης του κρανίου σχετικῶς μεγάλη, τὰ εγκεφαλικὰ ήμισφαίρια δύνανται να αναπτυγῶσιν, χωρίς να σχηματίζωσι τὰς περιστροφῆς της ούσις αύτων, εκ των οποίων, ιδίως συνίστανται αι ελικες. Ίδου ο λόγος, ει' εν εύρισκετε πτυχῶς και αὔλακας εγκεφαλικὰς εις τὰ μικρά πρόβατα, λεῖον δ' εγκέφαλον εις τοῦς ζωηρούς, γαριεστάτους και πανούργους τάχους, (ειδος πιθήκων της Αμερικῆς. Α. Π. Π.)

Η ύπεροχῆ των ήμισφαιρίων, ιδίως του άνωτέρου

αὐτων τμήματος, παραβλλομένη προς τ' άλλα μέρη της εγκεφαλικῆς μάζης, είνε μεγίστη παρά τῷ ανθρώπῳ, μεγάλη άκόμη σχετικῶς, εις τοῦς άνωροποιεῖς πιθήκους, από τούτων δε και εφεξῆς, κατέρχεται, εις τὰ ύποδεστερας τάξεως τετραείρα.

Τὰ δύο εγκεφαλικὰ ήμισφαίρια, κατά τήν προσθίαν, ή μετωπικὴν αὐτων άκραν, ήτις προχωρεῖ επί των όσφρητικῶν λοβῶν, είναι πλατεια και σχεδόν στρογγύλα παρά τῷ ανθρώπῳ και τοίς άνωροποιεῖσι πιθήκοις, τούναντίον δε όξύτερα πλέον ή έλαττον, παρά τοίς άλλοις πιθήκοις.

Μετά των χαρακτηριων δ' αὐτων της ύπεροχῆς, συμβαδίζει και ή ανάπτυξις των εγκεφαλικῶν ελίκων, αίνινας εις μέγιστον βαθμόν περιπλοκής, εξοχῆς των πτυχῶν, και βάθους των διαμέσεων αὔλακων, εύρισκονται παρά τῷ ανθρώπῳ είδει, κατόπιν δε, παρά τῷ Ουραγγουτάγκῳ και τῷ Χιμπαντζή' αλλά και κατ' αυτόν τον χαρακτηρα ύπερτερεί εν τῇ παραβολῇ ο Γορίλλας. Αξιοσημείωτος, τῇ αληθείᾳ, είνε ή πτωχεία των εγκεφαλικῶν ελίκων παρ' αὐτῷ, έλαττωμα τούτου μάλλον ένδεικτικόν, όσω αναλογίζεταί τις το άνάστημά του, μεγαλύτερον παρά το των άλλων δύο άνωροποιδων πιθήκων, και τον εκδιδόμενον παρ' αὐτῷ νόμον, τον της αύξήσεως, δηλαδή, του άριθμοῦ, και των περιπλοκῶν των ελίκων του εγκεφάλου παρά τοίς μαστοφόροις, συν τῇ αύξήσει και του όγγου του σώματος.

Και ή μορφή δε και ή κατευθύνσις των ελίκων του εγκεφάλου εν είναι τυχαία, άλλ' ακολουθοῦσιν ώρισμένον τινά τύπον δι' εκάστην των μεγάλων διαίρεσεων της κλάσεως των μαστοφόρων' ή δε μόνιμος τάξις της διακλαδώσεως των εν τῷ ανθρώπῳ εγκεφαλικῶν, κατὰ πρώτον ύπό του ήμετέρου Ρολάνδου καταδείχθη.

Εις το πλάγιον και κατώτερον μέρος των ήμισφαιρίων δεόν κατά πρώτον να διακρίνωμεν μεγάλην, αὔλακα, τήν όποιαν οι άνατόμοι από μακροῦ χρόνου διακρίνον ύπό το όνομα—αὔλαξ του Σιελβιου— και προπαντός, σημειωτέον, ότι οὔτοι είνε χαρακτηριστικοί του ανθρώπου και των πιθήκων. Διατετατομένον των γειλέων της αὔλακος ταύτης, ανακαλύπτεται εν τῷ εσωτερικῳ αὐτῆς μικρός τις λοβός, ή ούτωςί ονομαζομένη νήτος (ο κεντρικός λοβός του Gratiotet), περί τήν όποιαν κατανομονται αι ελικες ή γύροι του εγκεφάλου, οὔτω πως, ώστε σχηματίζουσι τέσσαρας καλῶς διακρινόμενας περιφερειάς, εκάστη των όποιων περιλαμβάνει άριθμόν τινα παραλλήλων προς άλλήλας πτυχῶν και άνομοίων προς τὰς των άλλων περιφερειῶν. Ο Gratiotet, εις τον όποιον ή επιστήμη όρεῖται τήν πολυτιμώτεραν επί του ζητήματος αὐτοῦ εργασία, διδοι εις τὰς περιφερειὰς ταῦτας το όνομα των λοβῶν, και διακρίνει, ένα λοβόν μετωπικόν, ένα κροταρικόν, ένα βρεγματικόν, και ένα ίνιακόν. Αδυνατῶ να εισέλθῳ εις λεπτομερείας, επί της διακλαδίσεων τῶν εγκεφαλικῶν πτυχῶν εις ένα εκαστον των λοβῶν αὐτων' θα προσθέσω μόνον ότι ή πλοκή των άνωτέρων πτυχῶν του μετωπιαίου λοβου και ή μεγάλη ανάπτυξις του λοβου αὐτου, άνυψοῦσιν αληθῶς τον ανθρώπινον εγκέφαλον, εν παραβολῇ προς τον των άνωροποιδων πιθήκων, αλλά πάλιν, όσον άρῶν τήν απλήν και σχετικὴν ποσότητα. Μεταῦ των βρεγματικῶν και του ίνιακου, εύρίσκονται άλλαι πτυχῆι (τέσσαρες κατά κανόνα), τὰς όποιας ο Gratiotet ονομαζει μετὰ βεβαιότητα, είναι δ' όλαί εξωτερικῆι εν τῷ ανθρώπῳ εγκεφάλῳ, παρά τῷ όποιῳ σμικρύνουσι τον κατ' ένιον λοβόν, μέχρι του να εξαλείφωσι σχεδόν, τήν κάθετον αὔλακα, ήτις τον αποχωρίζει από των βρεγματικῶν λοβῶν' και αὐτός, άλλος χαρακτηρ ύπεροχῆς! Τούναντίον

παρά τοις πιθήκοις αι μεταβατικαί αύται πτυχίαι, είσι πλέον η̄ έλαττον κεκαλυμμένοι και κεκρυμμένοι εν τῇ προσηθείσῃ αύλακι, ελιγώτερον όμως παρά τῷ Ούραγγουτάγκῳ, η̄ παρά τοις δύο άλλοις αντι-εήλους πιθήκοις.

Τὸ κύριον, λοιπόν, πόρισμα τῶν εὐφραστάτων ἀναζητήσεων τοῦ Gratiollet, εἶνε τὸ ἐξῆς: ὅτι ἡ διακομὴ τῶν πτυχῶν καὶ ἐλικῶν ἀκολουθεῖ, εἰς τὰ ὀνομαζόμενα τετράχειρα, χαρακτηριστικὸν σχεδιάγραμμα, διάφορον τοῦ τῶν άλλων μεγάλων διαίρεσεων τῶν μετασοφῶν καὶ ὅτι πρὸς τὸ σχεδιάγραμμα τοῦτο προσκρμόζεται ἄριστα καὶ ὁ ἀνθρώπινος ἐγκέφαλος, ἡ ἀνωπότη βαθμιαίας μεγάλης σειράς, ἥτις διὰ τῶν ἀνθρωποειδῶν πιθήκων ἐξακολουθεῖ καὶ εἰς τοὺς άλλους ἀληθεῖς πιθήκους, καὶ καταλήγει εἰς τὴν ἐσχάτην αὐτῶν βαθμίδα, τοὺς Ἰάκχους.

Ἄλλ' ὑπάρχει ἄραγε ἐν τῷ ἀνθρωπίνῳ ἐγκεφάλῳ ὄργανόν τι νέον, ἐλλείπων ἀπὸ τοῦ τῶν πιθήκων; Ὁ Owen ἐπίστευεν ὅτι ἠδύνατο νὰ τὸ ὑποδείξῃ προεξοχῆν τινα δηλαδὴ, εὐρισκόμενῃ ἐν τῇ ὀπισθίᾳ προεκτάσει τῆς ἐσωτερικῆς κοιλότητος τῶν ἡμισφαιρίων, ἥτοι τῶν ἐγκεφαλικῶν κοιλῶν, τὴν προεξοχὴν τοῦτέστιν ἐκείνην, τὴν ὁποίαν οἱ ἀνατόμοι καλοῦσι ἰπποκἀμπειον ποδί σκον' καὶ ὁμοίως ὁ Κυθιέρος εἶχεν ἤδη σημειώσῃ ταῦτον, ὡς ἰδιαιτέρον καὶ κοινὸν χαρακτηριστῆρα τοῦ τε ἀνθρώπου καὶ τῶν πιθήκων, καὶ ὁ Tiedeman (Γερμανὸς φιλόσοφος καὶ φυσιολόγος 1745—1803) ὡς ἰδιάζοντα εἰς τινὰς τοὺλάχιστον ἐξ αὐτῶν, τοὺς ἀνθρωποειδεῖς δηλ. πιθήκους. Ἡ ἐπιβεβαίωσις τῆς μεγίστης καὶ δεδικαιολογημένης ἐξοχότητος τοῦ Owen, παρώργησεν άλλους ἐκ τῶν Ἀγγλῶν ἀνατόμων εἰς κινήριον τοῦ μικροῦ ἰπποκἀμπειοῦ ποδός, ὅστις καὶ ἀνευρέθη ἀκόμη καὶ παρά τῷ Χιμπαντζῆ, προσέτι δὲ, ἐν καὶ ἐν μικροσκόπῳ, καὶ παρά τοις άλλοις πιθήκοις.

Καὶ αὐτὸ λοιπόν, τελευταῖον φαντασιοκόπημα ἐξακριβῆθῃ!

Ἐπιμένοντες ὅθεν εἰς τοὺς κληρονομοὺς ἀνατομικοὺς χαρακτηριστοὺς τοῦ ἐγκεφάλου, βλέπομεν ὅτι ὁ ἀνθρώπος δὲν ἀπέχει τῶν πιθήκων πλείοτερον, παρ' ὅσον αἱ κυριώτεραι συστηματικαὶ οἰκογένειαι αὐτῶν, ἀπέχουσι ἀπ' ἀλλήλων, ἡ. γ. πλέον τῆς μεταξὺ τῶν κῶν πιθήκων καὶ ἰάκχων διαφοράς.

Ἐξετάσωμεν ἐπὶ τέλους, ἐν ἄλλῳ ὀργανικῷ σύστημα, τὸ ἔργον τὰς πλέον στενάς σχέσεις μετὰ τῆς ψυχικῆς ζωῆς τῶν ζῴων τὸ ὄργανον τῆς φωνῆς. Ἐνταῦθα, ὁρῶμεν ν' ἀναφέρωμεν ἰδιαιτέρας τοὺς δύο μικροὺς λαρυγγαίους σάκκους, τοὺς ὑποστημένους παρά τοις τριταῖν ἀνθρωποειδεῖσι πιθήκοις, ἐλλείποντες δὲ παρά τῷ ἀνθρώπῳ. Τὰ πλάγια ταῦτα σακκίδια, τὰ ὁποῖα ἐξογκοῦνται, ὅταν τὸ ζῶον φωνάζῃ, ἐπανέξουσιν αὐτῷ τὴν ἀποκρουστικὴν ἀγριότητα τῆς μορφῆς τῶν, βεβαίως ἔχουσι μεγάλην ἐπιρροήν, καθόσον προσδίδουσιν ὡσαύτως εἰς τὴν φωνὴν καὶ ἀγριὸν τι βράγγος, ὅμοιος ἰδιαιτέρον. Πιὰ τῷ Χιμπαντζῆ τὰ σακκίδια ταῦτα εἶναι μικρὰ, μεγάλα τούναντίον παρά τῷ Ούραγγουτάγκῳ, μεγαλύτερα δ' ἀκόμη παρά τῷ Γορίλλᾳ, παρά τῷ ὁποίῳ καὶ συγκοινωνοῦσι διὰ τρίτου μεγάλου, μεσάζοντος σάκκου, ἐπιπλεγόμενου καὶ μετὰ πλάγιας προεκτάσεως. Ἀνελάμφε λοιπόν πρὸς στήμνῃ ἡ ἐλπίς τοῦ νὰ εὐρεθῇ, ἐνταῦθα τοὺλάχιστον, εἰς τὸ εὐγενέστατον αὐτὸ ὄργανον, ὡσαύτως τις χαρακτηριστῆρ, οὐχὶ δὲ μόνον ποσοτικὸς, διὰ τοῦ ὁποίου νὰ διαφέρει ὁ ἀνθρώπος ἀπὸ τῶν πιθήκων; ἀλλὰ καὶ ἡ ἐλπίς αὕτη διελύθη πρὸ τῆς περιπτώσεως, καθ' ἣν, εἰς ἐν καὶ τὸ αὐτὸ γένος πιθήκων, τοὺς Μακάκους παραδ. γάσιν καὶ τοὺς Βαβουίνους, ὑπάρχουσιν εἶδη ἄλλα μετὰ, καὶ ἄλλα ζῶου λαρυγγαίων σακκιδίων.

(*Ἔπεται συνέχεια)

ΜΕΛΕΤΑΙ ΔΟΚΤΟΡΟΣ

ΚΑΡΔΙΑ ΦΘΑΡΕΙΣΑ

Ἐχομεν «ὑπὸ τὸν ἀριστερόν μαστόν» μικρὰν τινα ἀντλίαν ἀναρροφητικὴν καὶ καταθληπτικὴν, ἐφοδιασμένην διὰ γλωττιδῶν καὶ σωλήνων, ἥτις καθημερινῶς ἐκτελεῖ ἔργασίαν, δι' ἣν ἄλλοις μηχαναὶ θά ἦσαν ἰκαναί. Ἡ μικρὰ αὕτη ἀντλία, ἥς τὸ ὕψος εἶνε περίπου δεκαπέντε ἑκατοστόμετρα καὶ τὸ πλάτος δέκα, καὶ ἥτις λειτουργεῖ ἐβδομηκοντάκις κατὰ λεπτὸν, ἑκατονταχιλιάκις δὲ καὶ πλέον καθ' ἡμέραν, χορηγεῖ πλέον τῶν τετρακοσίων λίτρων αἵματος καθ' ὥραν. Ἡ δύναμις ἣν ἀναπτύσσει ἐν εἰκοσι καὶ τέσσαρσιν ὥραις, κατὰ τινα στατιστικὴν, θά ἦτο ἰκανὴ νὰ ὑψώσῃ βάρους τεσσαράκοντα ἔξ τόνων εἰς ὕψος ἐνὸς μέτρου. Ὁ αὐτὸς στατιστικὸς ὑπελόγησεν, ὅτι ἡ κατὰ τὴν διάρκειαν μέσης ζωῆς ἀνθρώπου ἐξαγωγή τῆς μικρᾶς, ἀλλὰ θαυματουργοῦ, ταύτης ἀντλίας, ἥτις δὲν γνωρίζει οὔτε στάσιον οὔτε ἀνάπαυσιν, δὲν εἶνε μικροτέρα τῶν διακοσίων πενήτηκοντα χιλιάδων κύβικων μέτρων αἵματος!

Ἄλλ' ἵνα ἡ ἀντλία αὕτη λειτουργῇ ἀβλαβῶς καὶ ἀκόπως, πρέπει ἡ ποσότης τοῦ ὕγρου, ἣν λαμβάνει, νὰ εἶνε σχεδὸν ἀνάλογος πρὸς τὴν ἣν ἐκβάλλει. Τοῦτο δὲ συμβαίνει κατὰ τὰς συνήθεις καταστάσεις καὶ ἐν καιρῷ ἀναπαύσεως, μάλιστα δὲ καὶ ἐν καιρῷ ἀσκήσεως τινος. Ἡ ποσότης τοῦ ἐν κυκλοφορίᾳ αἵματος αὐξάνεται ἀναλόγως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐν ἐνεργείᾳ μυῶνων. Ἡ καρδία, δὲ δεχομένη περισσότερον αἶμα, διαστέλλεται καὶ διαστέλλεται ἐπὶ τοσοῦτον, ἔφ' ὅσον ἡ μυϊκὴ ἀντίστασις εἶνε ἰσχυρότερα καὶ διαρκεστέρα.

Ὁ καθηγητὴς Ποταῖν ἐμέτρησε τὴν διαστολὴν ταύτην παρά τοις γυμναζομένοις, ὑπολογίσας τὴν διάρκειαν τῆς καρδιακῆς πλατύσεως. Παρὰ τοῖς γυμναζομένοις, ὡν ἡ καρδία ἐν ἀναπαύσει ἔχει ἐπιφάνειαν ὀγδοήκοντα τετραγωνικῶν ἑκατοστ. ἐμβαθμῶν, ὅτι μετὰ ἐξάσκησιν ἐνδὲ μόνου τετάρτου τῆς ὥρας ἡ καρδιακὴ ἐπιφάνεια ἐκάλυπτεν ἑκατὸν εἰκοσι τετραγ. ἑκατ. Ἐξάσκησις λοιπόν βίαια ἄλιγων λεπτῶν αὐξάνει κατὰ τὸ ἐν τρίτον τὰς διαστάσεις τῆς καρδίας.

Τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο κατ' ἀρχὰς εἶνε πρόσκαιρον. Ὁ καρδιακὸς μῦθς ὑπομένει τὸν ἀγῶνα εἰς ἐν ὑποβάλλεται καὶ ἀντιστοιχίζει τὴν διαστολὴν διὰ συστολῶν ἐνεργητικωτέρων. Ἄλλ' ἐννοεῖται ὅτι διὰ τοῦ ἀδιακόπου παιγνίου τοῦτου τῶν διαδοχικῶν συστολῶν καὶ διαστολῶν ἡ καρδία τέλος καταπονεῖται.

Ἐν τέλει, ἡ καρδία πάντως μένει ἐλιγὸν διασταλμένη, κατόπιν κοπιώδους ἡ μακρᾶς πορείας. Ὁ ἐν Λυόνι κ. Τεσιὲ ἐξέτασε τὴν κατάστασιν τῆς καρδίας ἀνθρώπων ἐκτελεσάντων ταχεῖαν πορείαν ὀγδοήκοντα χιλιομέτρων, εὐρε δὲ ὅτι ἡ τῆς καρδίας ἐπιφάνεια ἦτο ἠυξημένη, ἡ ἀκρὰ εἶχε λίαν παρακλίνει πρὸς τὰ ἔσω, ἡ συστολὴ ἦτο σύντομος καὶ τραχεῖα, ἡ φλεβικὴ κυκλοφορία ἐκωλύετο, ἐνῶ ἡ ἀρτηριακὴ πίεσις εἶχε λίαν ἐκπέσει. Ταῦτα εἶνε τὰ φυσικὰ σημεῖα τῆς καρδιακῆς διαστολῆς.

Ὁ ἐν Ὀξφόρδῃ δόκτωρ Καλλιέ παρετήρησε τὰ αὐτὰ σημεῖα μετὰ πεζοπορίαν, κολύμβημα, ποδοσφαίριον (foot ball) καὶ προπάντων μετὰ ποδηλατοδρομίαν. Σημειωτέον δ' ὅτι παρετήρησε τοὺς αὐτοὺς καρδιακοὺς κινδύνους καὶ παρά τοις ζῴοις, πρὸ πάντων τοῖς ὀδοπορικοῖς, ὡς ὁ κυνηγετικὸς κύων.

Παρ' εὐρίστοις καὶ γυμνασμένοις ἀνδράσιν ἡ καρδία ἐπανέρχεται ταχέως εἰς τὰς φυσικὰς αὐτῆς

διαστάσεις· ἀλλὰ παρά τοις συνήθεσι ἀνθρώποις δὲν συμβαίνει τὸ αὐτό. Ἡ μικρὰ ἀντλία δὲν δύναται πλέον νὰ ἐκτελέσῃ τὰς ὑποχρεώσεις τῆς φθέρειται, οἱ δὲ ἐσπευόμεναι κινήσεις τῆς καθίσταται θαρσυδέεις καὶ ἀτακτοί· δὲν δύναται πλέον ν' ἀπαλλαγῇ τοῦ περιττοῦ αἵματος τὸ ὅποιον τὴν ὑπερπληροῖ. Τέλος ἡ καρδία καταπονθεῖται πλέον, δὲν δύναται νὰ ἀντλήσῃ τὴν ἀναγκαίαν δύναμιν διὰ νὰ διατηρήσῃ τὴν κυκλοφορικὴν ἰσορροπίαν· εἶνε «φθαρμένη».

Ὁ δὲ πάγων, κατ' ἀρχὰς αἰσθάνεται δύσποιαν, ἀγωνίαν, βάρος εἰς τὸ στήθος, ὡς εἰ ἡ καρδία κατέστη χανδροτάτη καὶ βαρυτάτη· ἐπίσης αἰσθάνεται ὅτι ἀδυσχελεῖ καὶ εἴτα ἡ μορφή του καθίσταται ὄψρα. Οἱ παλμοὶ του εἶνε ἐκμανεῖς, οἱ δὲ κτύποι ἰσχυροὶ καὶ ὑπόκωφοι. Μετ' οὐ πολὺ ἡ δύσπνοια καὶ ἡ ἀγωνία αὐξάνουσιν, οἱ πνεύμονες ἐμφράττονται, ὁ σφυγμὸς ἐξασθενεῖ, καθίσταται ἀκανόνιστος, καὶ, ἐν στιγμῶσι τινεσ, ἡ κατάστασις του εἶνε οἷα ἀσθενοῦς προσεδημένου ὑπὸ παλαιᾶς τινος καρδιακῆς νόσου, ἥτις ἐφθασεν εἰς τὴν περίοδον τῆς ἀσυστολίας.

Κατὰ τὰς ἐλαφρὰς περιπτώσεις, οἱ κίνδυνοι περιορίζονται εἰς παλμούς, δύσποιαν, γενικὴν ἀδυναμίαν, αἵτινα πάντα καταπαύουσι μετὰ ἀνάπαυσιν ὥρων τινων ἢ καλλίτερον ἡμερῶν. Εἰς τὰς βαρυτέρας περιπτώσεις χρειαζεται μεγαλειτέρα ἀνάπαυσις καὶ θεραπεία σοφὰ, ἵνα ἡ καρδία ἀναλάβῃ τὴν κανονικὴν αὐτῆς λειτουργίαν.

Ἄδεισημῶτον εἶνε, ὅτι ἄμερικανοῦ τινος ἱατροῦ ἡ προσοχὴ ἐστράφη ἐπὶ τῶν φαινομένων τῆς φθαρῆσης καρδίας ἐν καιρῷ τοῦ ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτήσεως αὐτῶν πολέμου, αἵτινα καὶ περιέγραψεν ὑπὸ τὸ ὄνομα «καρδία εὐερέθιστος». Αἱ νεωστὶ συντασσόμεναι τότε στρατιαὶ τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, ἀποτελούμεναι ὑπὸ στρατιωτῶν αὐτοσχεδιάστων, ἐν τῷ προτέρῳ αὐτῶν βίῳ μὴ καταπονθεῖντων καὶ προσητομασθέντων εἰς τῆς σκληραγωγίαν τῶν δυσκόλων καὶ μακρῶν ὀδοποριῶν ὤφειλον ἐπὶ τέλους νὰ προμηθεύωσιν ἄρθρονον ὄλην διὰ τὰς τοιοῦτου εἶδους παρατηρήσεις.

Οἱ παλαιοὶ στρατοὶ ἄφρασαν δείγματα ἀεισθαύμαστα τῆς ὀδοπορικῆς αὐτῶν ἀτοχῆς.

Ἐν εἰκοσι καὶ τέσσαρσιν ἡμέραις, μετὰ μίαν μόνην ἡμέραν ἀναπαύσεως, τὸ σῆμα τοῦ στρατηγοῦ Lannes τραπὲν πρὸς καταδίωξιν τῆς πρωσσικῆς στρατιᾶς μετὰ τὴν Ἰέναν, ὑπερέβη τὸ ὑπερμέγεθος διάστημα τῶν ἑξακοσίων ἐξοδουκόντων πέντε χιλιομέτρων. Ὁ μεγαλιέτερος σταθμὸς ὑπῆρξε μετὰ τὰ πενήτηκοντα δύο χιλιάμετρα. Τὴν ἡμέραν ἐκείνην, ἐβόδιον πλέον τῶν δεκατέ σελῶν ὥρων. Διὰ τὴν φύσιν εἰς τὸ πεδῖον τῆς μάχης τοῦ Ἀουστερλίτου, τὸ σύνταγμα τοῦ Φριάν, διήνυσεν ἐν τεσσαράκοντα ὥραις ἑκατὸν τεσσαράκοντα χιλιάμετρα.

Ποῖα νεωτέρα στρατιὰ ἠθέλει εἰσβαῖν εἰς τὴν νὰ κατορθώσῃ τὴν σήμερον ὁμοίον πόλημα, χωρὶς ν' ἀρίση καθ' ἑδὲν τὸ ἡμῖν, ἐν μὴ τὰ τρία τέταρτα αὐτῆς;

Μήπως λοιπόν ἔχομεν καρδίαν ἦττον στερεάν τῆς τῶν πατέρων ἡμῶν; Τὸ βέβαιον εἶνε, ὅτι αἱ καρδιακοὶ νόσοι εἶνε λίαν συνήθειαι· εἰς τοῦτο δὲ συμβάλλουσι πλείστα αἴτια, μετεῖθ τῶν ὁποίων τὴν πρῶτην θέσιν κατέχει ἡ κατάχρησις τῶν ἀθλητηρικῶν οὐσιῶν, αἵτινες ἐξασθενοῦσι τὴν συστολὴν τῆς καρδίας, ὡς τὸ εἰσθένημα καὶ ὁ καπνὸς (νικοτιανή). Ἐξ άλλου μέρους εἶνε καὶ ἡ κληρονομικότης, ἥτις μεταδίδει ἂν ἐχι αὐτὴν ταύτην τὴν καρδιακὴν βλάβην, τοὺλάχιστον τὴν τάσιν πρὸς ταύτην, δημιουργεῖ δὲ μέγαν ἀριθμὸν ὑποψηφίων διὰ τὴν φθαρῆ-

σαν καρδίαν». Πολλοὶ λοιπόν ἀνθρώποι, θεωρούμενοι ὑγιεῖς κατὰ τὴν καρδίαν, ἔχουσι πρᾶγματι μίαν καρδιακὴν νόσον κεκρυμμένην, ἥτις δὲν ζητῇ ἢ κατάλληλον εὐκαιρίαν διὰ ν' ἀποκαλυφθῇ.

Τοιαύτας δ' εὐκαιρίας παρέχει φειδοῦς ἡ στρατιωτικὴ ζωὴ κατ' ἔτος τὰ ἀναθεωρητικὰ γραφεῖα εἶνε ὑποχρεωμένα νὰ θέτωσιν εἰς ἀποστρατεῖαν νέους φαινομενικῶς ὑγιεῖς, οὗς εἰς πρῶτην ἐξέτασιν ἀνακαλύπτουσι πάσχοντας. Ἐν καιρῷ ἀναπαύσεως οὐδὲν ἀποκαλύπτει τὴν καρδιακὴν βλάβην, ὅφ' ἥς κατέχονται, ἀλλὰ καὶ διὰ τῆς ἐλαχίστης ἀσκήσεως καταλαμβάνονται ὑπὸ τῶν παλμῶν καὶ τῆς δυσπνοίας, ὁ σφυγμὸς καθίσταται ἀκανόνιστος καὶ ἡ καρδία τείνει νὰ διασταλλῇ.

Ποῖον λοιπόν τὸ φάρμακον; Κατ' ἀρχὰς μίαν ἐξέτασιν ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον αὐστηρὰ καὶ κατόπιν ἀσκήσις κανονικὴ, συνεχῆς, μεθοδικὴ καὶ ἐπιστημονικὴ. Ἡ ἀσκήσις, καλῶς ἐννοουμένη, εἶνε τὸ μόνον μέσον ἵνα εἰθισθῇ ἡ καρδία εἰς τοὺς κόπους τῆς ἐργασίας, ἣν παρ' αὐτῆς ζητοῦμεν. Εἶνε ὁ μόνος τρόπος πρὸς ἐπιτεύξιν καλῶν ὀδοποριῶν καὶ, κατὰ συνέπειαν, καλῶν στρατιωτῶν.

Δόκτωρ *05.

Η ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΤΟΥ ΧΡΥΣΟΥ ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 1902

Τὸ ἔγκριτον οἰκονομολογικὸν περιοδικὸν «Οἰκονομολογικὴ Ἑλλάς» δημοσιεύει τὰ ἐξῆς ἀξιολόγησιν καὶ ἐνδιαφέροντα:

Ἐδημοσιεύθη τελευταίως ἡ ἐπίσημος ἔκθεσις τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Νομισματοκοπείου τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν διὰ τὸ ἔτος 1902, περιέχουσα, ὡς πᾶντοτε, λίαν ἐνδιαφερούσας στατιστικὰς περὶ τῆς παραγωγῆς καὶ ἀναλώσεως τῶν πολυτίμων μετάλλων. Ἐν καὶ ἐνικαυῶ οἱ ἀριθμοὶ αὐτῆς δὲν εἶνε τελείως ἐξηκριβωμένοι, ἐν τούτοις ἡ ἔκθεσις αὕτη θεωρεῖται ὡς τὸ πληρέστερον καὶ σπουδαιότερον περιοδικὸν ὑπόμνημα ἐκ τῶν πραγματευομένων περὶ τῶν νομισματικῶν ζητημάτων.

Ἐλκύει ἐν πρώταις τὴν προσοχὴν ὁ ἐν αὐτῇ δημοσιευόμενος πίναξ τῆς παγκοσμίας χρυσοπαραγωγῆς, ὅστις ἐν συνόψει ἔχει ὡς ἐξῆς, διὰ τὰ πέντε τελευταῖα ἔτη, ἐν συγκρίσει πρὸς τὴν παραγωγὴν τοῦ ὀργύρου:

	Χρυσός	Ἄργυρος
Ἔτη Οὐγγίαι	Ἄξια εἰς δολ.	Οὐγ. καθάραι Ἐμπ. εἰς
1898	13,878 χιλ. 287 ἑκ.	169,055 χιλ. 100 ἑκ.
1899	14,838 " 306 "	168,337 " 101 "
1900	12,315 " 255 "	173,591 " 108 "
1901	12,698 " 262 "	173,011 " 104 "
1902	14,314 " 295 "	166,955 " 88 "

Ἡ ποσότης τοῦ παραχθέντος χρυσοῦ κατὰ τὰ πέντε ταῦτα ἔτη ἐβῆκεν αὐξοῦσα τῷ 1898 καὶ 1899, ἠλαττώθη τῷ 1900 καὶ ἔρχισε πάλιν αὐξοῦσα κατὰ τὰ ἐπόμενα ἔτη. Κατὰ τὸ 1902, πρὸς τὴν δικταρχίαν, ἥτις ἐπήγαγεν ἐν τῆς ἀναστολῆς τῶν ἐργασιῶν εἰς Τρανσβαλ, ἡ παραγωγὴ ἐπανήλθε σχεδὸν εἰς ὁ σημεῖον ἦτο τῷ 1899.

Ἡ ἔκθεσις συσφίξει ὡς ἐξῆς τὴν χρυσοπαρ-
αγωγὴν, ἀνὰ μεγάλας γεωγραφικὰς διαστάσεις,
διὰ τὸ 1902, εἰς καθαρὰς οὐγγίας :

Βόρειος Ἀμερικὴ	5,461,000
Αὐστράλια	3,946,000
Ἀφρικὴ	1,888,000
Εὐρώπη	1,209,000
Ἀσία	614,000
Νότιος Ἀμερικὴ	614,000

Ἐν ὅλῳ οὐγγίαι 14,313,008

Κατὰ χώρα, ἐξεταζομένης τῆς παραγωγῆς,
πρῶτη ἔρχεται ἡ Αὐστράλια μὲ 122, 749 χιλιο-
γράμματα χρυσοῦ, δευτέρη δὲ αἱ Ἠνωμέναι Πολι-
τεῖαι μὲ 120,373 χιλιογράμματα· εἰκοσιδύο ἐκ-
τῶν πολιτειῶν τῆς Συμπολιτείας παράγουσι χρυ-
σόν, ἐξ αὐτῶν δὲ πρωτεύει τὸ Κολοράδον μὲ
1,379,000 οὐγγίαις, δευτέρη ἔρχεται ἡ Καλι-
φορνια μὲ 818,000 οὐγγίαις καὶ τρίτη ἡ Ἀλάσκα,
ἣτις συνεισφέρειν εἰς τὴν ἀγορὰν 40 ἑκατομμύ-
ρια φράγκα κίτρινου μετάλλου καὶ ὀλίγον ἀργυ-
ρον. Σημειωτέον, ὅτι ἡ ἐκμετάλλευσις εἰς τὴν
Ἀλάσκαν δὲν στοιχίζει πολὺ ἀκριβὰ· εἶνε μὲν
ἀρκετὰ μεγάλα τὰ ἡμερομίσθια, διότι ὑπερβαί-
νουσι τὰ 3 δολλάρια τὴν ἡμέραν, συμπεριλαμβα-
νομένης τῆς τροφῆς καὶ τῆς κατοικίας, ἀλλὰ τὰ
μηχανήματα μεταφέρονται διὰ θάλασσης κατ'
εὐθείαν εἰς τὰ ὄρυχεα, ἀνευ προσφυγῆς εἰς σι-
δηροδρόμους, καὶ στοιχίζουσιν οὕτως εὐθηνότερα
παρὰ τὰ ἀποστελλόμενα εἰς τὰ στρατόπεδα τῶν
χρυσοθηρῶν τῆς Καλιφορνίας, εἰς ἀπόστασιν 100
ἢ 200 μιλίων ἀπὸ τὸν Ἅγιον Φραγκίσκον. —
Ἐν γένει δὲ ἐξ ἀπάντων τῶν ὄρυχείων τῆς
γῆς ἐτέθησαν εἰς τὴν διάθεσιν τῶν ἀνθρώπων
445,215 χιλιογράμματα χρυσοῦ, ἀντιπροσωπεύ-
οντα ἀξίαν 1,530 ἑκατομμυρίων φράγκων.

Ἐνδιαφέρει ἤδη νὰ μάθωμεν πῶς χρῆσις τοῦ
χρυσοῦ τούτου ἐγένετο, ἀλλ' ὡς πρὸς τοῦτο
περιορίζονται οἱ εἰδικοί εἰς ἀπλὰς εἰκασίας, δι-
ότι ὁ χρυσός, ὡς ἄλλος Πρωτεύς, ἀλλάζει διαρκῶς
μορφήν· σήμερον εἶνε χρυσὴ ράβδος, αὔριον
κοσμήματα, μεθαύριον νόμισμα, καὶ ὁ αὐτός κύ-
κλος συνεχίζεται ἐπ' ἄπειρον.

Ἐν τούτοις, ἐκ τῶν στατιστικῶν, τὰς ὁποίας
δημοσιεύουσι τὰ πικριστὰ οἰκονομολογικὰ φύλλα,
δύναται νὰ καταρτισθῇ ὁ ἐπόμενος πίναξ, ἐμφα-
νῶν τὸ ταμείον εἰς χρυσὸν τῆς εἰκουμένης εἰς ἑ-
κατομμύρια φράγκων.

	1901	1902
Τράπεζαι Εὐρώπης	8,770	8,752
» Ἠνωμ. Πολιτειῶν	533	520
Δημόσιον »	3,086	3,433
Τράπεζαι Ἰαπωνίας	187	285

Τὸ ὅλον 12,576 12,990

Οὕτω, κατὰ τὸ 1902 τὸ ὄρατόν ἀπόθεμα τοῦ
χρυσοῦ ἤρξθη κατὰ 417 ἑκατομμύρια. Ἐπομέ-
νως, ἐκ τῶν 1,530 ἑκατομμυρίων τῆς παραγω-

γῆ, ὑπολείπεται νὰ ἴδωμεν τί ἀπέγειναν τὰ
ἄλλα 1,116 ἑκατομμύρια. Ἡ Τράπεζα τῆς
Ἀγγλίας ἀπέστειλεν ἐντὸς τοῦ 1902, εἰς τὴν
Βόρειον Ἀμερικὴν ἄλλα 76 ἑκατομμύρια, ἅτινα
βεβαίως δὲν ἐπανήλθον, αἱ δὲ λοιπαὶ Τράπεζαι
τοῦ κόσμου, ὧν δὲν εἶνε γνωστὴ ἀκριβῶς ἡ κα-
τάστασις, ἔλαβον ἴσως 40 ἑκατομμύρια ἀκόμη·
ἔρα εἰσῆλθον εἰς τὴν κυκλοφορίαν ἢ διετέθη εἰς
βιομηχανικὰς χρήσεις 1 ὀλόκληρον ἑκατομμύ-
ριον φράγκων εἰς χρυσόν.

Ὁ Διευθυντὴς τοῦ Νομισματοκοπείου τῶν
Ἠνωμένων Πολιτειῶν ὑπολογίζει, ὅτι αἱ βιομη-
χανικαὶ χρήσεις ἀπερρόφησαν 114,000 χιλιο-
γράμματα καθαρῦ χρυσοῦ ἐντελῶς ἀχρησιμοποίη-
του, ἔχοντες ἀξίαν 392 ἑκατομμυρίων. Ἀφαιρέ-
σει τοῦ ποσοῦ τούτου, μένουσιν τὰ ἄλλα 600
ἑκατομμύρια χρυσοῦ, ἅτινα ἐχρησίμευσαν εἰς
πληρωμὰς καὶ ἠρξθησαν τὴν μεταλλικὴν κυκλο-
φορίαν τῆς παγκοσμίου νομισματικῆς κινήσεως.

Ἄς στρέψωμεν ἤδη τὸ βλέμμα πρὸς τὸν ἄρ-
γυρον.

Ἡ παραχθεῖσα ποσότης αὐτοῦ εἶνε εἰς βάρους
δεκατέσσαρας φορὰς ἀνωτέρω τῆς τοῦ χρυσοῦ,
ἐνῷ ὁ μέσος ὅρος τῆς παραγωγῆς τοῦ ἀργύρου
κατὰ τὴν τελευταίαν τριακονταετίαν (1873—
1902) δὲν ἦτο παρὰ μόνον 10 3/4 φορὰς πε-
ρίπου ἀνωτέρω ἀπὸ τὸν μέσον ὅρον τῆς παραγω-
γῆς τοῦ χρυσοῦ. — Ὁ ἀργυρος εἶνε προϊόν ἁμε-
ρικανικῆς κυρίως παραγωγῆς, διότι τὰ 3/5 αὐ-
τοῦ ἀνορύσσονται εἰς τὰς Ἠνωμένας Πολιτείας
καὶ τὸ Μεξικόν.

ΣΟΝΕΤΤΟ

Δὲν θέλῃσα νὰ σοῦ μιλήσω
Νὰ πῶ ποιὰ τὴν καρδιὰ δαγκάνει σαῦρα
Δὲν θέλῃσα ποτέ μου νὰ ξεχύσω
Τὶ κρύβω μεσ' στὰ στήθεα μου τὰ μαῦρα.

Δὲν θέλῃσα φιλιᾶν ἄνδ' ν' ἀφήσω
Σὲ χεῖλιν δροσισμένα σὺν τὴν αὔραν
Μῆπως κι' αὐτὰ ἀκόμη τὰ φλογίσω
Μὲ τῆς καρδιᾶς τὴν ἄπειρή μου λαύραν.

Δὲν τόλμῃσα ποτέ μου φτάνει μόνον
Νὰ χτίσω μὲ τὸ νοῦ χρυσὸ παλάτι
Γιὰ σένα, μὲ λαμπρὸ κρινένιο θρόνον,

Κι' ὅταν σὲ βλέπω νὰ περῶς δροσάτη
Μοῦ διώχνεις ἀπ' τὰ στήθεα μου τὸν πόνον
Καὶ νοιώθω τὴν καρδιὰ χαρὰ γεμάτη.

† ΓΙΩΡΓΟΣ ΘΩΜΑΪΔΗΣ

ΘΗΡΑ ΚΑΙ ΘΗΡΕΥΤΑΙ
(Ἐπιτύψεις κυνηγοῦ)

Ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ Ἰουλίου, κατὰ τρόπον ἀνε-
ξήγητον διὰ τοὺς ἀδαεῖς καὶ ὅστις θὰ διεξέφευγε
καὶ τὴν διάγνωσιν εἰδικοῦ φρενολόγου, παρατηροῦν-
ται περιεργότατα παθολογικὰ φαινόμενα εἰς ἀν-
θρώπους τῶς καθ' ὅλα ὑγιεστάτους.

Ἄν εἶνε ἰατροί, εἰδοποιοῦν τὴν πελατεῖαν των,
ὅτι ἀναγκάζονται νὰ ἀπουσιάσουν, ὅτι ἀνάγκη πᾶ-
σα εἰς πελάται των νὰ ἀρκεσθῶσιν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν
συναδέλφων τοὺς ὁποίους παρεκάλεσαν νὰ τοὺς ἀν-
τικαταστήσουν. Ἄν εἶνε ὑπάλληλοι ἢ ἐγκαταλεί-
πουν τὰ γραφεῖα των, ἢ τὸ πολὺ ζητοῦν ἀδειαν λό-
γω ἀσθενείας. Μεταβινοῦσιν οἱ πελάται εἰς τὰ δι-
κηγορικὰ γραφεῖα καὶ μανθάνουν, ὅτι ὁ κ. δικηγό-
ρος ἐτοιμάζεται διὰ ταξίδι. Ἄν εἶνε ἔμπορος, τὸν
ἀναζητεῖτε εἰς τὸ κατάστημά του, καὶ ὁ ὑπάλλη-
λος σὰς λέγει μαιδιῶν. — Ποῦ τὸν πιάνεις τώρα τὸν
κύριον; τοῦ μύρισε θυμάρη.

Ὅλοι φεύγουν διὰ τὸ θυμάρη καὶ διὰ τὸ κλαρὶ,
χωρὶς νὰ εἶνε οὔτε ληστοφυγόμενοι οὔτε φυγόποινοι.
Ὅλοι θέτουν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς των κάσκαϊς Ἀγ-
γλων τοῦ ἀποικιακοῦ στρατοῦ, ἢ πετάτους ὡς οἱ
Μπόρς, εἰσέρχονται μέσα εἰς μπόταις, ἐπιστρατεύουν
συντάγματα σκύλων, φορτώνονται σιδηρικὰ καὶ πέρ-
νουν τὰ βουνά.

Ἄν ὑποθέσετε, ὅτι τοὺς ἀναγκάζουν εἰς τοῦτο τὰ
κυνικὰ καθύματα, πλανῶσθε. Διότι ἡ ἐξοδος αὐτῆ
γίνεται ἀκριβῶς μέσα εἰς τὰς δροσιεῖς καὶ τὰ μελ-
τέμια τοῦ Αὐγούστου.

Θὰ ἐννοήσετε τί συμβαίνει, μόνον, ὅταν ἀροῦ μά-
την τοὺς ἀναζητήσετε, καὶ πρὶν εἶτι ἀναχωρήσουν
διὰ τὸ κλαρὶ, εἰς τὰ γραφεῖά των καὶ τὰ καταστή-
ματά των, τοὺς ἀνευρίσκετε ἐπὶ τέλους ὅλους μέσα
εἰς τὰ ὄπλα πωλεῖται ἀγοράζοντας φυσίγγια Ἐλεῦ καὶ
φυσίγγια ἀκάννου, προμηθευσόμενος φωκὸν διὰ
σκύλους, σάκκους, δικτυωτά, γκέταις ὄλων τῶν εἰ-
δῶν καὶ ὄλων τῶν χρωμάτων, σάλπιγγας καὶ συ-
ρίκτας κ.λ.π.

Ἡ ἀσθένεια των ὀφείλεται εἰς τὰ λεγόμενα πε-
ράματα ὀφείλεται εἰς τὸ ἐπὶ τὴν ἐποχὴν ταύτην
καὶ μέχρι τῶν μέσων Σεπτεμβρίου, κοῦκκοι καὶ συ-
κοράγοι, καὶ τρυγόνες καὶ ὄρνυγες καὶ ἄλλοι ἀση-
μότεροι ὀδοιπόροι τοῦ αἵθερος, κατέρχονται ἀπὸ τῶν
θερινῶν αὐτῶν διατριβῶν, ἀπὸ τὰς παραδουναβίους
χώρας καὶ τὴν μεσημβρινὴν Ρωσσίαν εἰς τὰς χει-
μερινὰς ἐν Ἀφρικῇ.

Τοῦτο τοὺς φυγαδεύει τοὺς κυρίους τούτους πρὸς
τὴν Βάρην καὶ τὸ Σούνιον, τὰ Λεγραινὰ καὶ
τὰς Σπέτσας. Τούτοις τοὺς καθιστᾷ ἀναίσθητους καὶ
ἀδιαφόρους πρὸς πᾶσαν ἄλλην ἐνασχολήσιν, πρὸς
τὰ συμπεριφέροντά των, πρὸς τὰς γλυκύτητας καὶ τὰς
ἀνεσεις τῆς ἐστίας.

Τοῦτο τοὺς κάμνει διψομανεῖς πτηνικοῦ αἵματος·
— Ἄν δὲν πᾶω νὰ ρίξω μερικαῖς καλάϊς τουφε-
κιάς—σὰς λέγουν—θὰ τρελλαθῶ νυρισλεκτικῶς.

Καὶ τὸ λέγουν αὐτὸ, χωρὶς νὰ ἐννοῦσιν οἱ δυστυ-
χεῖς, ὅτι ἀνήκουν ἤδη εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῶν
φρενολόγων, ὅτι εἶνε ἤδη θύματα εἰδικῆς μονομα-
νίας, τὴν ὁποίαν οἱ λεγόμενοι εἰδικοί, ἂν ἐγνωρί-
ζαν, ἂν ἔγι· νὰ θεραπεύσουν—ἀξίως ἴσως ὑπερ-

βολικῆ—τοῦλάχιστον ὅμως νὰ ὀνοματοθετοῦν τὰ
διαφορὰ εἶδη τῆς παραφροσύνης, θὰ ὀνόμαζον «κυ-
νηγετικὸν παραλήρημα», κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ
ἀλκοολικὸν παραλήρημα.

Εὐτυχῶς πρόκειται περὶ φρενοκθείας, ἣτις δὲν
χρειάζεται τὴν συνδρομὴν οὐδενὸς φρενολόγου· καὶ
διὰ τοῦτο εἶνε ἀσφαλῶς θεραπεύσιμος.

Διότι μόλις περὶ τὰ μέσα τοῦ Σεπτεμβρίου διέλ-
θουν αἱ ὑσταταὶ ὀπισθοφυλακαὶ τῶν ὀρνύγων, τοὺς
βλέπετε πάλιν ἐπανερχομένους εἰς τὴν πόλιν ἠσυ-
χοτάτους, μὲ τὸ βλέμμα ἤρεμον, ἀπῆλλαγμένους,
ὡς εἰν εἶχον κενῶσαι ἀπνευσταὶ ὀλόκληρον εἰάλην
βρωμιούχου καλίου, ἔλης ἐκείνης τῆς νευρικῆς
ὑπεραισθησίας, ἣτις εἶχεν ἐνσκήψει ἐπ' αὐτῶν κατὰ
τὰ τέλη τοῦ Ἰουλίου καὶ παρουσιάζοντας ἐν γένει
τὸ ἐξωτερικὸν ἀνθρώπων ἀσφαλῶς ἰσορροπῶν.

Ἐχετε ἄλλως περὶ τούτου ἀλάθνηστον ἀπόδει-
ξιν, ὅτι ἀναλαμβάνουν τὰς ἐργασίας των μετὰ με-
γαλειτέρας δραστηριότητος καί, — ἂν θέλατε πιστεύ-
σαστέ το, — μετὰ μεγαλειτέρας διαυγείας καὶ ἐπιτη-
δειότητος. Ἐγὼ τοῦλάχιστον ἔχω βεβαιωθῆ, ὅτι
μετὰ τὴν ἐπάνοδον ἀπὸ τὸ φθινοπωρινὸν κυνηγετι-
κὸν Χατζηλίκι, ὁ δικαστὴς ἐκδίδει νομικωτέρας
ἀποράσεις, ὁ ἰατρός, ἴσως διότι ἐκορέσθη φρονέων
πτηνά, στέλλει ὀλιγοτέρους εἰς τὰ Ἠλύσια κατὰ
τοὺς κανόνας τῆς ἐπιστήμης, καὶ ὁ χρηματιστὴς
κάμνει ὀλιγώτερα σφάλματα εἰς τὰς προβλέψεις
του περὶ τῶν κυμάτων τοῦ συναλλάγματος.

Ὅπως δὴποτε ἡ ἀσθένεια αὕτη, ἣτις ἐνσκήπτει
εἰς μέγαν ἀριθμὸν προσώπων, — μεταξὺ τῆς ἡλι-
κίας τοῦ 16ου καὶ τοῦ 80στοῦ ἔτους, εἶνε ἀρκούν-
τως διαδεδομένη, ἀροῦ μόνον οἱ ἐξ Ἀθηνῶν καὶ
Πειραιῶς ἐκκινούντες διὰ τὰ διαφόρα κυνηγετικὰ
κέντρα προσκυνητὰ τῆς Ἀρτέμιδος, δύναται νὰ
ἀποτελέσουν ὀλόκληρον δύναμιν ταξιαρχίας.

Τὸ φάρμακόν της, τὸ εἶπομεν ἤδη, εἶνε ἡ ἐξέ-
λιξις της. Πρέπει οἱ ὑπὸ ταύτης μαστιζόμενοι νὰ
χύσουν ἐπὶ ὀλόκληρον μῆνα, πλανώμενοι ἐπὶ τῶν
ὄρων μὲ ὅλα των τὰ σιδηρικὰ, τοῦλάχιστον πενήτη-
κοντα ἑκατόλιτρα ἰδρωτός· πρέπει νὰ φθέρουν τοῦ-
λάχιστον δύο ζεύγη μπόταις καὶ νὰ φρονέουσιν τρυ-
γόνια καὶ ὀρνύγια, ἐνίοτε δὲ καὶ ἕνα ἢ δύο ἀπὸ τοὺς
σκύλους των διὰ νὰ ἐπέλθῃ τελεία ἡ θεραπεία.

Ἄλλοίμονον μόνον, ἂν ζητήσετε νὰ τοὺς παρεμ-
ποδίσετε τῆς ἐκστρατείας των, ἂν θελήσετε νὰ κτυ-
πήσετε τὴν νόσον εἰς τὴν ἀρχὴν καὶ φέρετε προσκόμ-
ματα εἰς τὴν ἐξελίξιν της. Τότε τὸ ἀβλαβὲς κυνη-
γετικὸν παραλήρημα τρέχεται τὸν κίνδυνον νὰ ἴδατε
ἐπιπλεκόμενον μὲ μανίαν καταδιώξεως τῆς κλασι-
κωτέρας μορφῆς.

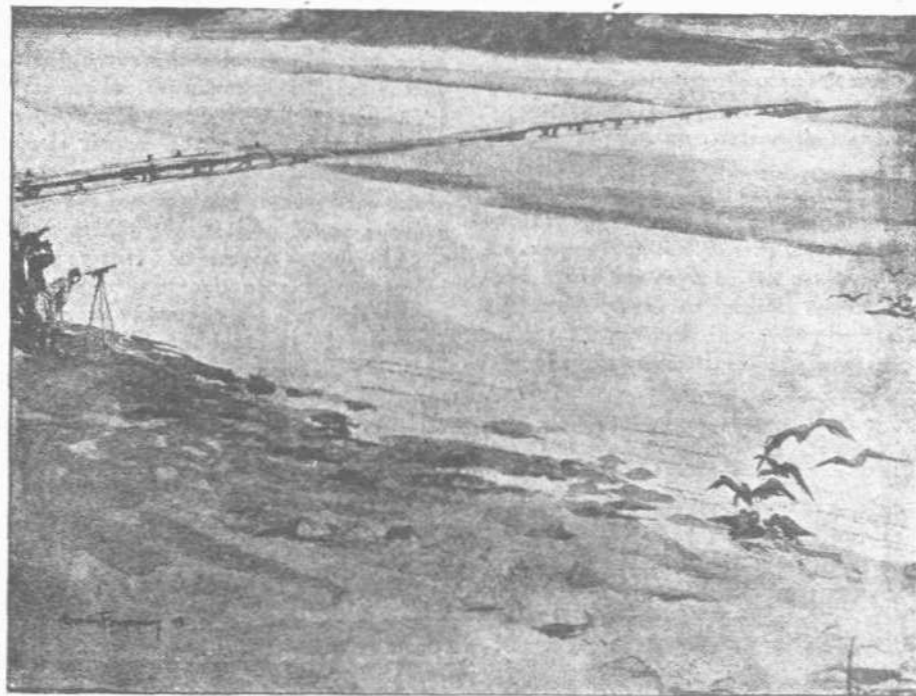
Καὶ ὄλων τούτων τῶν βασάνων αἰτίαι εἶνε τὰ
λεγόμενα ἀποδημητικὰ πτηνά.

Διότι ἐνῷ ὅλα τὰ μαστοπόρα τὰ ἔκαμιν ὁ Θεὸς
προωρισμένα νὰ ζοῦν καὶ νὰ θνήσκουν, ὅπου γεννη-
θοῦν, χωρὶς νὰ ἐπιζητοῦν τὴν εὐτυχίαν, πλανώμενα
κατ' ἔτος ἀνὰ τὰς διαφόρους ἡπείρους—ἐξαιροῦν-
ται οἱ Ἀγγλοὶ καὶ οἱ Ἀμερικανοὶ περιηγηταί—τὰ
πλεῖστα τῶν πτηνῶν δὲν ἠμποροῦν νὰ ζήσουν χω-
ρὶς νὰ ἐπιχειροῦν τὰ ἐναεῖα ταῦτα ταξίδια χιλιά-
δων μιλίων.

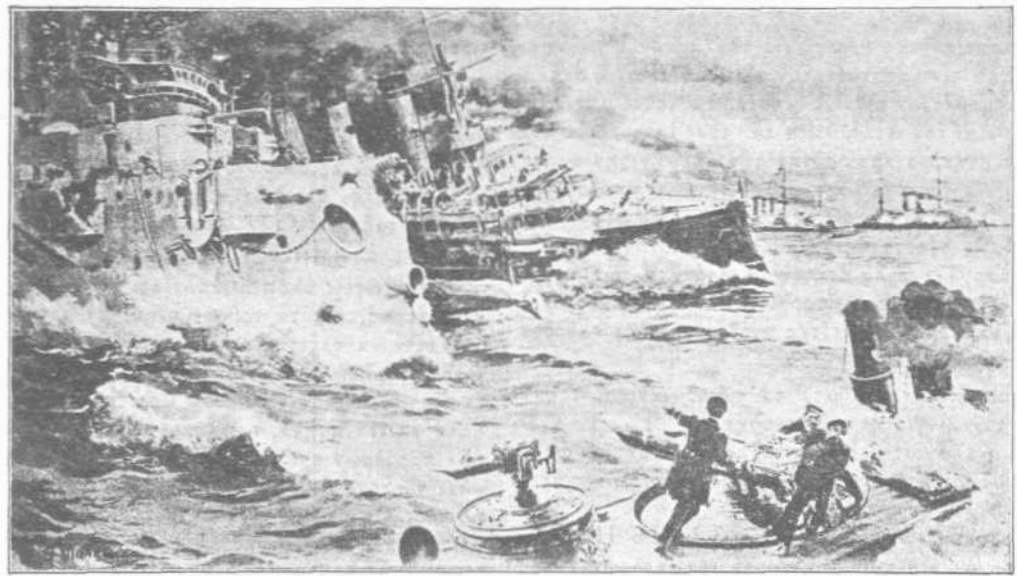
Εἰς ἄλλα τὸν χειμῶνα εἶνε ἀπαραίτητος ἡ θερ-
μοκρασία τῆς Αἰγύπτου καὶ τῆς Τύνιδος, ὅπως

Μειοφρά τραυματιῶν Ρώσων, μετὰ συμπλοκὴν ἀνιχνευτῶν, περὶ τὰς χιονώδεις ἐπορείας τῶν Σιβηρικῶν ὁρίων.

Γέφυρα καὶ κατοπιτεύσεις πρὸς διάβασιν τοῦ Για Λοῦ ὑπὸ τῶν Ἰαπῶνων.

Ἐπίθεσις Ἰαπωνικοῦ τορπιλλοβόλου καὶ ἐκφορεδόμοις τορπίλλης κατὰ Ρωσικοῦ θωρηκτοῦ ἐντὸς τοῦ Πόρτι Ἀρθούρου.

Ἀποβίβουσις Ἰαπωνικοῦ στρατοῦ παρὰ τῷ Λιάο-Τούν.

εις τους φυσικούς ταύτα αναζητούν την αυτήν θερμοκρασίαν τὸ θέρος εἰς τὴν μέσην Εὐρώπην. Δι' ἄλλα εἶνε ἀπαραίτητον νὰ κυμαίνεται ἡ στήλη τοῦ θερμομέτρου περὶ τὸ μηδέν διὰ τοῦτο μὲς ἐπισκέπτονται τὸν Δεκέμβριον καὶ τὸν Ἰανουάριον, διὰ νὰ ἐπιζητήσουν κατ' αὐτὴν τὴν ἐποχὴν τὴν αὐτὴν θέρσιν εἰς τὰς περικύβους χώρας, ὅπως αἱ μπεκάτσαι, αἱ ἀγριοχῆνες, αἱ ωτίδες καὶ ὅλα τὰ πτηνὰ, τὰ ἴσως μὲς φέρουν ἐκτάκτως οἱ χιονοστρόβιλοι.

Ἐπάρχουν ἄλλα διὰ τὴν λεπτότητα τῶν ὀργάνων τῶν ὀφθαλμῶν εἶνε ἀπαραίτητον τὸ διηγεῖσθαι διὰ αὐτὰ αἱ ἀποδημίαι τῆς ἀνόδου καὶ τῆς καθόδου εἶνε διπλαῖ.

Ἐπὶ ἐποψίν ἀριθμοῦ τὰ τυχοδιωκτικὰ πτηνὰ ἀποτελοῦν μεγίστην πλειονοψηφίαν. Ἐν Ἑλλάδι μάλιστα ἐλάχιστα εἶνε τὰ πτηνὰ, τὰ ὅποια ὡς ὁ σπουδαίος ἐκτιμῶν δεόντως τὰ θέλγητρα τῆς στέγης μονίμου ἐστίας.

Δύσκολον εἶνε νὰ ἐξηγήσῃ τις διατὶ ὁ Πανάγθος ἐπληξῆς τὸν πολυπληθῆ τοῦτον πτερωτὸν κόσμον μὲ τὴν κατάραν ταύτην τοῦ περιπλανωμένου Ἰουδαίου τοῦ Σὺν. Ἐὰν δὲ ἤμην ὁπαδὸς τῶν τελικῶν αἰτίων, ἂν ἐπίστευον καὶ ἐγὼ ὅτι ὅλα τὰ ὄντα συμπεριλαμβανομένων τῶν ἀνωρελῶν κωνώπων, τῶν σκνιπῶν, τῶν κορέων καὶ τῶν ἐχιδνῶν, τὰ ἐπλασαν ὁ Δημιουργὸς ἀποκλειστικῶς χάριν τῶν συμπερὸντων, τῶν ἀναγκῶν καὶ τῶν τέρψεων τοῦ ἀνθρώπου θὰ ἐπέθετον ἀδυστάκτως, ὅτι τοὺς φερσεύκους τοῦτους πλάνητας τοῦ αἰθέρος ἐξηνάγκαζεν εἰς τὰς μαρτυρικὰς ταύτας περιπλανήσεις χάριν τῶν κυνηγῶν τῶν δύο ἡμισφαιρίων.

Καὶ ὄχι μόνον τῶν κυνηγῶν ἀλλὰ καὶ τῶν φυσιοδηγῶν.

Διότι εἶνε ἀδύνατον νὰ φαντασθῇ τις αἱ μακρὰ ἀποδημίαι τῶν πτηνῶν εἰς πόσας εἰκασίας καὶ θεωρίας ἔδωσαν γέννησιν, τῇ συνδρομῇ καὶ τῆς φαντασίας, ἣτις εἶνε τὸ ἄλλας ὄλων τῶν ἐπιστημῶν, ἀροῦ καὶ αὐτὰ τὰ μαθηματικὰ ἔχουν ἀνάγκην φαντασίας ἀπόδεξις δὲ τούτου ἡ λεγομένη παραστατική.

Μεταξὺ ἄλλων δυσπεπλῶτων προβλημάτων ἀνησυχῆ τοὺς εἰδικούς καὶ τὸ ἐξῆς. Τὰ πτηνὰ ταῦτα ταξιδεύουσιν μὲ οὐρῖον ἀνεμῶν ἢ μὲ ἐναντίον;

Τὸ πρῶτον φαίνεται φυσικώτερον πῶς νὰ διακρίνουν τὰ ἄερα ταῦτα ὄντα χιλιᾶδας μυλλίων αἰθέρος πλέοντα ἐν οὐτῷ, ἐνῶ τὰ πλήττει κατὰστηθα ἡ ὁρμὴ ἀντιθέτου ἀνέμου;

Οἱ ἄλλοι ἐν τούτοις, διότι ἐπὶ ὄλων τῶν ἐπιστημονικῶν προβλημάτων εἶνε ἀπαραίτητον διὰ τὴν ἀρμυνίαν νὰ ὑπάρχουν καὶ οἱ ἄλλοι, ἀροῦ ὡς ἐναντιότητες ἀποτελοῦν τὴν ἀρμονίαν, ὡς ἀπαντοῦν, ὅτι τοῦτο εἶνε ἀνοησία. Ὅτι μὲ οὐρῖον ἀνεμῶν, παρασύροντα τὰ πτηνὰ, οὕτε αἱ πτέρυγες αὐτοῦ, αἱ κῶπαι, οὕτε ἡ οὐρά, τὸ πηδάλιον εὐρίσκουν στήριγμα. Ἐἶνε τὸ αὐτὸ λέγουσιν οὗτοι, σαρκάζοντες τοὺς ὁπαδούς τῆς πτήσεως μὲ οὐρῖον ἀνεμῶν, ὡς εἰν ἔργον ἀνάστασις τις ἰσθῶν ἢ αὐτοκίνητον τορπίλην ἀνερχόμενα καταρράκτην.

Ἄλλα λησμονοῦν, ἀπαντοῦν οἱ πρῶτοι, ὅτι ἡ ταχύτης τοῦ ἀνέμου καὶ μὲ θελλαν εἶνε δὲν φθάνει ποτὲ οὕτε τὸ πέμπτον τῆς ταχύτητος τοῦ πτηνοῦ, ὥστε καὶ μὲ οὐρῖον ἀνεμῶν εὐρίσκουν ἐν τῇ πτήσει

τῶν αἱ πτέρυγες τὸ ἀπαραίτητον ἔρεισμα (point d'appui.)

Οἱ κυνηγοὶ δὲ πάντες εἶνε πρόθυμοι νὰ δώσουν εἰς τούτους τὸ δίκαιον, γνωρίζοντες ὅτι τὰ διαβατικὰ πτηνὰ τοῦ φθινοπώρου τὰ ἐρχόμενα ἐκ βορρᾶ, φθάνουν ἐδῶ μὲ βορείους ἢ βορειοδυτικούς ἀνέμους.

Οἱ θρύλοι δὲ τῶν κυνηγῶν ἐπὶ τῶν μακρῶν τούτων ταξιδιῶν τῶν ἀποδημητικῶν τούτων πτηνῶν εἶνε ἀπειροί.

Ἐν πρώτοις ὅλοι οἱ ἀπλοῖκοι κυνηγοὶ δέχονται ὀδυστάκτως, ὅτι τὰ τριγώνια καὶ τὰ ὀρθόγωνα εἶνε ἀδύνατον νὰ ταξιδεύουσιν ἄνευ ὀδηγῶν τοὺς φαίνονται τυρλοὶ Οἰδίποδες ἄνευ Ἀντιγόνης. Ἡ φαντασία τῶν λοιπῶν τοὺς δίδει ὡς ὀδηγούς τὰ μακρόλειμα ἐκείνα πτηνὰ, τὰ ἀνήκοντα εἰς τὴν ὁμοταξίαν τῶν περὶ τῶν σχιζοπόδων καὶ εἰς τὴν οἰλογενεῖαν τῶν νυκτοκοράκων (nycticorax), ἅτινα χάριν τοῦ σκοποῦ, τὴν ὅποιον τοὺς ἀναθέτουν, βαπτίζουσιν τριγονοσούριαι καὶ ὀρθοκοσούριαι. Ἐνῶ ἀπλούστατα τὰ πτηνὰ ταῦτα ταξιδεύουσιν τὴν αὐτὴν ἐποχὴν, ὅπως καὶ ἐκκτοντάδες ἄλλα εἶδη.

Διὰ τοῦτο, κατὰ τὴν τρίτην πρωϊνὴν ὥραν, τοῦ ἐγεστηρίου τῶν κυνηγῶν, καθ' ἣν αἱ ἐλπίδες καὶ ἡ αἰσιοδοξία ἀνέρχονται εἰς θερμοκρασίαν βρασμῶς, ὅταν προσθέτως συμπίπτει νὰ ἀκούωνται εἰς τὸν ὄριζοντα αἱ βραχναί, αἱ θρηνώδεις κραυγαὶ τῶν νυκτοκοράκων δὲν ὑπάρχει κυνηγός, ὁ ὅποιος νὰ μὴ φορτωθῇ τοῦλάχιστον ἑκατὸν φουτίγγια, ἀδιαφορῶν ἂν ἡ ὄσφυακὴ τοῦ χώρου εἰς τὴν ὁποίαν συγκεντρώνεται ὄλον τὸ βῆρος τῶν φυσιοδηγῶν μὲ τὰς διπλὰς σειράς, θὰ πληρώσῃ μέχρι τῆς στιγμῆς τῆς ἐπανόδου τὰ ἔξοδα τῆς αἰσιοδοξίας του.

Ἄλλ' ἂν εἰς τὰς τραγῶνας καὶ τὰς ὄρυγας ἢ φαντασίαι διδῇ μόνον ὀδηγούς, εἰς τὴν ποιητικὴν χελιδόνα, τὴν ἀκένωτον ταύτην τροφὴν ἐμπνεύσεως λυρικῶν, δίδει καὶ ἀχθοφόρους. Οὕτω πολλοὶ πιστεύουσιν ὅτι ὅταν τὰ σμήνη τῶν χελιδόνων ἀποκάνουν ἐν τῇ αἰθερίᾳ αὐτῶν πτήσῃ, οἱ πελαργοί, συνοδοιπόροι τοῦ αἰθέρος, ἀπλώνουν τὰς πελωρίας αὐτῶν πτέρυγας, χάριν προσωρινῆς ἀναπαύσεως τῶν χελιδόνων.

Καὶ τοὺς θρύλους τούτους ἐγέννησαν βέβαια αἱ συχνόταται καταστροφᾶι, αἰτινὴς κατόπιν καμάτου ἢ βροχῶν καὶ θελλῆς ἐνακτῆσαν ἐν τῷ πελάγει ἐπὶ τῶν ἀτυχῶν τούτων πτηνῶν, καὶ τῶν ὀφθαλμῶν πολλῶν οἱ ναυτιλόμενοι γίνονται μάρτυρες.

Ἄλλοτε εὐρίσκουν εἰς ἀκτῖνα μιλίων τὸ πέλαγος ἐστρωμένον ἀπὸ ἐπιπλέοντα πτώματα τραγῶνων καὶ ὀρθύγων. Ἄλλοτε τὰ ἀτυχῆ ταῦτα πτηνὰ πίπτουν κατὰ μυριάδας ἐπὶ τῶν κεραιῶν καὶ ἐπὶ τοῦ καταστρώματος ἡμιθιανῆ συλλεγόμενα ὑπὸ τῶν ναυτῶν.

Ἄλλὰ δι' ἐμὲ ἀντικείμενον θαυμασμοῦ εἶνε αἱ ἀποδημίαι τῶν μικροσκοπικῶν πτηνῶν, τῶν ἐμφύγων τούτων ἀνθέων, τὰ ἴσως νομίζει τις ὅτι ἀρκεῖ ἔλαφρὰ αὔρα, ὅπως τὰ συναρπάσῃ ὡς πτίλα.

Ὁ δρυκολάπτης καὶ ὁ χερσαδρὶς καὶ ὁ ἐρυθρόλαιμος, καὶ ἡ ἀκανθὴ καὶ ὁ φονικόςουρος, καὶ ἄλλα μικροσκοπικὰ ὡς κολύβρια, χρυσολίδες μὲ πτίλα, ἄερα τοῦ δημιουργοῦ ἀθρόματα, τὰ ὅποια θὰ ἐλεγε τις, ὅτι μὴ σταγῶν θέρσιν θὰ ἠδύνατο νὰ πνίξῃ, γαρτωμένοι τῶν πρατίνων κλαδίσκων κόσμου, λιχνίζόμενοι ἐπὶ τῶν ἀνθέων, διασχίζουσιν ἡπαίρους,

διέρχονται ἄνωθεν χιονοστειπῶν ὄρεων καὶ μυκωμένων θλακασῶν, ὑπὸ κολύβρινον οὐρανόν, κάτωθεν τῆς λάμπειας τῶν ἀστραπῶν πρὸς τὴν ἰδὸν τὴν ἀγνωστον πρὸς ἣν τὰ φέροι τὸ ἐνοστικόν.

Ἄλλ' αἱ περιπλανήσεις τῶν ἐν τῇ αἰθερίᾳ ὀφθαλμοῦ Ἄγνωστου μὴ δὲν συμβολίζουσιν τὴν ἀληθῆ εἰκόνα τῆς ζωῆς; Καὶ τί εἶνε ἡ γέννησις, ἡ ζωὴ καὶ ὁ θάνατος εἰμὴ ὁδοιπορία πρὸς ἓνα σταθμὸν γαλήνης, σταθμὸν ἀναπαύσεως;

Ἐλησμένησα, ἐν τούτοις πῶς γράρω κυνηγ. τ. κ. ἀντιπώσεις καὶ ὄχι σπληνικούς λυρισμούς.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΝΕΩΤΕΡΑ

ΤΟ ΑΒΥΘΙΣΤΟΝ ΠΛΟΙΟΝ ΤΟΥ ΛΑΣΣΕΡ

Ἀπὸ πολλοῦ οἱ διάφοροι ναυτικοὶ ἐπιστήμονες ἀσχολοῦνται νὰ ἐξασφαλίσωσι κατὰ τὸ δυνατὸν τὴν ζωὴν τῶν ταξιδευόντων, ἐπειδὴ ὁμως τὰ δυστυχήματα δὲν εἶνε δυνατόν νὰ λείψωσιν ἐντελῶς, διὰ τοῦτο οἱ ἐπιστήμονες ἐστράφησαν πρὸς εἰρεσιν μέσον, ὅπερ θὰ καθιστᾷ τὰ ταξίδια ὀλιγώτερον ἀνθρωποκτόνα. Τὴν μεγαλειότητα πρὸς τοῦτο σκοπιμότητα φαίνεται ὅτι ἔχουσι τὰ προσφάτως ἀνακαλυφθέντα ἀβύθιστα πλοῖα, ἐν ὑπόδειγμα μάλιστα τοιοῦτον πλοῖον, ἀνακαλυφθὲν ὑπὸ τοῦ Ἀργεντινοῦ ναυάρχου Λασσέρ, φαίνεται, ὅτι πληροὶ πύσας τὰς ἀπαιτούμενας συνθήκας.

Ἡ ἐξωτερικὴ κατασκευή τοῦ πλοῖου τοῦ Λασσέρ εἶνε ἀπλοστατή, παρουσιάζει δὲ τὸ τὸ ἐξωτερικὸν κοινὸν τοιοῦτον. Διακρίνεται εἰς τέσσαρα διαμερίσματα, ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν τὰ ἐν τῷ μέσῳ δύο χωρίζονται δι' ἀνοήματος, συγκοινωνοῦντος μὲ τὴν θάλασσαν δι' αὐτοῦ τὸ εἰσερχόμενον εἰς τὴν λέμβον ὕδωρ ἐξέρχεται ἀφ' ἑαυτοῦ. Τὰ τέσσαρα διαμερίσματα φέρουσιν ἑκατοσιὸν δέκα κιβώτια ἄερος.

Τὸ διαρκῶς μένον κενὸν εἰς τὰ διαμερίσματα ἀντιπροσωπεύει τὰ ἄερα ἑκατὸν ἐπὶ τῆς λέμβου, λαμβανομένου ἕπ' ὄψιν, ὅτι ἡ λέμβος δύναται νὰ περιλάβῃ τριᾶκοντα ἄτομα. Ἡ δύναμις τῆς ἐπιπλεύσεως ἐπερβαίνει πάντοτε κατὰ 30 τοὺς ἑκατὸν τὴν δύναμιν τῆς βυθιάσεως, ὥστε ὁ βυθισμὸς τοῦ ἀεροπλοίου κατατῆ ἀδύνατος.

Πλέον τῶν πενήντην πειραμάτων ἐγένοντο, ἅπαντα δὲ ἐπιτέφθησαν ὑπὸ τῆς ἀρίστης ἐπιτυχίας. Τὸ πλοῖον δύναται νὰ φέρῃ ζωοτροφίας διὰ τοὺς τριᾶκοντα ἐπιβάτας ἐπαρκῆς ἐπὶ ὅκτω ἡμέρας.

Ἡ ἐφεύρεσις τοῦ Λασσέρ ἀντιπροσωπεύει ὅ,τι ἐπιτεύχθη μέχρι τῆς ὥρας τέλειον πρὸς τοιοῦτον σκοπόν.

ΔΙΣΚΙΛΙΑΙ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΙ ΤΟ ΔΕΥΤΕΡΟΛΕΠΤΟΝ

Ἀγγλικάι τινας ἐφημερίδες ἀναγράφουσι τὴν ἐφεύρεσιν μηχανήματος ἰσως φωτογραφικοῦ, ὅπερ δέον νὰ θεωρηθῇ ἀντόχημα θαῦμα διὰ τὴν τέχνην ταύτην.

Εἶναι μία νέα ουσκενὴ, ἣς δύναται νὰ ἀποδώσῃ οὐδὲν πλέον, οὐδὲν ἐλαττον τῶν δισχίλων ἐκτυπώσεων τὸ δευτερόλεπτον. Διὰ νὰ λάβῃ καρεὶς ἰδέαν μᾶς τοιαύτης ταχύτητος, πρέπει νὰ ἀναλογισθῇ, ὅτι οἱ ταχύτεροι κινηματογράφοι ἐναλλάσσουσι κατὰ ἑβδομήκοντα ἐκτυπώσεις κατὰ δευτερόλεπτον ὡς ἐκ τοῦτου ἡ ταχύτης τῆς νέας ουσκενῆς ὑπερβαίνει τὸν κινηματογράφον τριᾶκοντα ἢ τεσσαράκοντα φορές.

Ἡ νέα ουσκενὴ θὰ προσφέρῃ μεγάλας ὑπηρεσίας εἰς τὴν ἐπιστήμην, ἰδίως εἰς τὴν ἐντομολογίαν, προκειμένου νὰ μελετηθῶσιν αἱ διάφοροι λεπτομέρειαι τῶν κινήσεων τῶν δὲν θὰ εἶνε δὲ θαῦμα ἐὰν ἡ διδασκαλία τῆς μηχανῆς ταύτης, ἀποδιδούσης τοὺς πλεονεκτήματα τῶν ἐντόμων μᾶς θέσῃ ἐγγύτερον τῆς λύσεως τοῦ πηδάλιον τοῦ ἀεροστάτου.

ΕΙΣ ΓΙΓΑΝΤΙΑΙΟΣ ΚΡΑΤΗΣ

Μεγά γεωλογικὸν φαινόμενον ἀποτελεῖ ὁ κρατὴρ τοῦ ἠφαιστείου Μάννα Λόα, εἰς τὰς νήσους Σάιδονιχ, ὁ θεωρούμενος ὡς ὁ μέγιστος τοῦ κόσμου.

Οὗτος κατέχει διάμετρον τριᾶκοντα δύο χιλιομέτρων καὶ ὅταν ἐξερευνηθῆι λάβαν αὐτὴ δύναται νὰ φθάσῃ μέχρι 70 χιλιομέτρων.

ΝΕΑ ΜΕΘΟΔΟΣ ΑΠΟΣΤΕΙΡΩΣΕΩΣ ΤΟΥ ΥΔΑΤΟΣ

Μέχρι τινὸς διὰ νὰ ἀποστειρώσῃ τις τὸ πόσιμον ὕδωρ ἔπρεπε νὰ τὸ θερμάνῃ εἰς θερμοκρασίαν 120 βαθμῶν ἢ νὰ καταφύγῃ εἰς χημικὰ ἀπολυμαντικὰ μέσα. Ἀμφότερα εἶνε πολὺπλοκα καὶ πολυδάπανα. Ἦδη εἰς συναγωνισμὸς εἰς Παρισίους, προκλήθη ἐπὶ τοῦ συλλόγου τῶν Ἀημοσίων βοήθειων, ἔφερον εἰς φῶς σύστημα ἐντελῶς ἀπλούστερον, ὅπερ ἀντιπροσωπεύει νέαν χρησιμοποίησιν τοῦ ἠλεκτρισμοῦ.

Γίνεται χρῆσις τοῦτου διὰ νὰ μεταβάλλωσιν εἰς ὄξωρον τὸ ὀξυγόνον τοῦ ἀέρος καὶ τὸ ἠλεκτρισμένο τοῦτο ὀξυγόνον χρησιμοποιεῖται διὰ τὴν καύκασιν ἐκ τῆς ἐπερβολικῆς ψυχρότητος τῶν μικροοργανισμῶν τοῦ ὕδατος.

Η ΒΑΣΙΛΕΙΑ ΤΗΣ ΥΑΛΟΣ

Ἡ ὕαλος τείνει νὰ ἀντικαταστήσῃ εἰς πολλὰ τὸν οἶδηρον καὶ τὸν χιτοσίδηρον.

Μετὰ τὴν ἀντικατάστασιν ἐξ ὕαλου πολλῶν σιδηρῶν ἐξορημάτων μηχανῶν, οἱ γερμανοὶ δημόσιοι μηχανικοὶ ζητοῦσι τὴν ἀντικατάστασιν δι' ὕαλοσολήνων τῶν διαφόρων σιδηρῶν σωλήνων τοῦ ὕδατος κατὰ τὰς δημοσίας διαχετεύσεις.

Οἱ νέοι ὕαλοσολήνες εἶνε ἐκ καθαρῶς ὕαλου περιβαλλομένης δι' ἀσφάλτον πρὸς ἀποφυγὴν θρασέων. Τὸ σύστημα δὲ τοῦτο ἔδωκεν ἄριστα ἀποτελέσματα ὡς ἀπρόσβλητον ἐντελῶς ἀπὸ τὴν ἐνεργεῖαν τῶν ἀλκαλοειδῶν, ἀπρόσιτον εἰς ἀτιμὸς παντὸς εἶδους καὶ πρὸς τοῖτοις ἀδιήρητον ἐντελῶς, ὥστε τὸ πᾶν εἶδος μὲνι ξηρῶν ὡς νὰ μὴ διέρχεται πλησίον σωλῆν πλήρης ὕδατος.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ

ΤΑ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΑ

Ο «Πρωτοῦς Λόγος» ἐπάγεται καὶ τὰ ἐπόμενα ἀξία εὐρυτάτης ἀναγνώσεως :

«Πόσον δυσχερὴς εἶνε ἡ σημερινὴ θέσις τοῦ Πατριάρχου μαρτυρεῖ ἡ ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τὴν 12 τρέχοντος μηνὸς δήλωσις αὐτοῦ, ὅτι πρὸς ὑπεράσπισιν τῶν δικαιῶν τοῦ Πατριαρχείου κείνου ἐτοιμὸς νὰ ὑποστῇ τὴν τύχην Γρηγορίου τοῦ Ε' .»

Τὸ πρῶτον δὲν ἴστανται βεβαίως εἰς τόσον κινδύνον σημεῖον, ὥστε νὰ ὑπάρχῃ τοιοῦτος φόβος διὰ τὸν Ἰωάννην Γ'. Πρὸ οὐδὲξήκοντα ἐτῶν ἐπὶ κεφαλῆς τῶν ἐπαναστατησάντων Ἑλλήνων ἴσταντο Ἑλληνοὶ ἱερεῖς καὶ μοναχοί, ὁ δὲ ἀπαγορευομὸς Γρηγορίου τοῦ Ε' τόσον βραβεῖαν ἐντύπων ἐπροξένησε καὶ παρ' αὐτοῖς τοῖς Ὀθωμανοῖς, ὥστε ἡ προσχεδιαζομένη σφαγὴ τῶν Ἑλλήνων ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐματαιώθη.

Τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, ἀπὸ τῆς ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὑπὸ τῶν Τούρκων, οὐδέποτε ἦτο ἐν ἐξέχῳ ἐπιπέδῳ θέσει. Κατὰ τὸν 15ον αἰῶνα, ἔτε οἱ Σουλτάνοι εἶχον ἔτι λόγους νὰ φαίνονται ἀνεκτικοί, ἐχορήγησαν εἰς τὸ Πατριαρχεῖον διάφορα προνόμια, ὑπῆρξε μάλιστα ἐποχὴ, καθ' ἣν ὁ νεοεκλεγόμενος Πατριάρχης ἐλάμβανε παρὰ τοῦ Σουλτάνου τιμητικὸν ἔνδυμα, λευκὸν ἵππον καὶ ῥάβδον. Ἀλλ' ἀνεπιύχθη τόσον ἰσχυρὰ ἡ προπαγάνδα τοῦ μωαμεθανισμοῦ, ὥστε αἱ χριστιανικαὶ Ἐκκλησίαι μετεβάλλοντο εἰς τζαμιά καὶ ἐκατοστῦες χριστιανῶν ἐκδιαιρέμενοι ἠσπάζοντο τὴν θρησκείαν τοῦ Ἰσλάμ. Ἡ ἐπομένη μεγάλη κρίσις διὰ τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον ἐπῆλθεν, ὅτε τῇ βοήθειᾳ τῆς Ρωσσίας ἡ Πύλη ἐπέστρεψε τῷ 1870 τὴν ἰδρυσιν τῆς βουλγαρικῆς ἐξουσίας. Μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἡ δημιουργία αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν ἐγένετο ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἰδρύσεως νέου Κράτους.

Διὰ τῆς ἐξουσίας ἄλλως τούτης, εἰσαίθουσαν εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν σφαιρὰν ἡ ἀρχὴ τῶν ἐθνικότητων, ἰδίως δὲ ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τῆς βουλγαρικῆς ἑξαρχίας, ἤρχισεν διὰ τὸ Πατριαρχεῖον ἐποχὴ ἀγώνων καὶ κρίσεων, αἵτινες ἠξήθησαν σημαντικῶς κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη διὰ τοῦ μακεδονικοῦ κινήματος. Διότι μετὰ τὰς ἐπιτυχίας τῶν βουλγαρῶν ἐν Μακεδονίᾳ διὰ τῶν ἐνεργειῶν τῆς ἐθνικῆς αὐτῶν Ἐκκλησίας, ἐμιμήθησαν τούτους οἱ Σέρβοι καὶ οἱ Κουτοβλάχοι καὶ ἐξήτησαν ἐπίσης τὴν ἐθνικοποίησιν τῶν Ἑλλησιῶν καὶ τῶν σχολειῶν των.

Τὸ πατριαρχεῖον τὸ πᾶν μετήλθεν ἀπὸ τοῦ 1890, ἔπως περιερίθη, τὸ ἀντικανονικὸν τοῦτο ἀναμιξιῶδες κίνημα, ἀλλ' ἡ πολιτικὴ τῶν παρασκηνίων ἦτο τοιαύτη, ὥστε ἡ Πύλη προετίμα νὰ χορηγῇ τὸ ἐν μ.τὰ τὸ ἄλλο προνόμια εἰς τοὺς μὴ Ἑλληνας. Ὁ Ἑλληνομιστὸς καὶ τὸ Πατριαρχεῖον ἀπεδείχθησαν λίαν ἀσθενεῖς ἐν τῷ ἀγῶνι τούτῳ πρὸς συγκράτησιν τῆς ἐξουσίας των. Μόλις ἐσχάτως ὁ Πατριάρχης Ἰωάννης ὁ Γ' ἐπέδωκεν εἰς τὴν Πύλην καὶ τοὺς ἐν Κωνσταντινουπόλει πρεσβευτὰς ὑπόμνημα, ἐν ᾧ ἐκθέτει, ὅτι ἀπὸ ἐτῶν ἐν Μακεδονίᾳ ἐκδιάζονται

ὀλόκληρα χωρία εἰς μετὰστασιν ἀπὸ τῶν Πατριαρχείων εἰς τὴν Ἑξουσίαν. Ὁ Πατριάρχης καλεῖ νῦν σύμπαντα τὸν κόσμον εἰς βοήθειαν, διότι Αὐτὸς καὶ οἱ ὀμόθησικοί του ἀποδεικνύονται ἀνίσχυροι νὰ ἀντικρούσωσι τὰς ἐνεργείας τῶν βουλγαρῶν καὶ τελευταίως καὶ τῶν Κουτοβλάχων, ἀλλ' εἶνε ἀμφίβολον, ἂν θὰ ἠδύνατο νὰ παρασχεθῇ πλέον βοήθεια εἰς Αὐτὸν καὶ εἰς τὸ Φανάριον.

Ἡ Πύλη βεβαίως διέπραξε δεινὸν σφάλμα, ἐπιτρέψασα τὴν ἀνίδρυσιν τῆς βουλγαρικῆς ἐξουσίας. Ὁσειε τοῦλάχιστον ἡ Τουρκία μετὰ τὴν ἐν ἔτει 1879 προκήρυξιν τῆς βουλγαρικῆς ἐθνικῆς ἐκκλησίας νὰ ἐπιμείνῃ, ὡς ἡ Ἑξουσίᾳ μετατεθῇ ἐν Κωνσταντινουπόλει εἰς Σόφειαν.

Οἱ πολιτικοὶ ἄνδρες τῆς Τουρκίας ἐν τῇ μωπία των ἐφρόνουν, οἱ ἡ Πύλη θὰ ὠφελεῖτο πολὺ ἐὰν ἐκράτει τοὺς βουλγαροὺς ἐξάρχους ὑπὸ τῆς ἄμεσον ἐπιτήρησίν τῆς, ἐνῶ τούναντιον διὰ τῆς ἐγκατάστασεως αὐτῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει, αἱ ἐν Μακεδονίᾳ συνεχισθεῖσαι βουλγαρικαὶ ἐνεργείαι κατέστησαν εὐχερέστεροι οὐ μὴν, ἀλλὰ καὶ ἡννοήθησαν. Νῦν τὰ σφάλματα δὲν ἐπανορθοῦνται καὶ ἐπιτελεῖται ἀδικίῳπως ἡ κατάπτωσις τοῦ ἄλλοτε τοσοῦτον ἰσχυροῦ καὶ ὑπερηφάνου Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ὅπερ ἐπὶ αἰῶνας ἴσταντο ἐπὶ κεφαλῆς τῆς ἀνατολικῆς ὀρθοδόξου χριστιανότητος. Ἀπὸ ἐξδομήκοντα ἐτῶν ἐλαττοῦται ἡ ἰσχύς του καὶ τὸ διοικητικὸν αὐτοῦ προσωπικὸν διὰ συνεχοῦς ἀνιδρύσεως αὐτοκεφάλων ἐθνικῶν ἐκκλησιῶν, οὕτως ὥστε καθ' ἣν ἡμέραν ἡ τουρκικὴ ἐξουσία ἐν Εὐρώπῃ καταλυθῇ, τὸ ἐν Κωνσταντινουπόλει Πατριαρχεῖον δὲν θὰ ἔχῃ μεγαλειτέραν σημασίαν τῶν τῆς Ἀλεξανδρείας τῆς Ἀντιοχείας καὶ τῆς Ἱερουσαλῆμ. Ἡ κατάπτωσις αὕτη κατέλαβεν ἤδη τὰ μέλη τῆς οἰκουμενικῆς ἐκκλησιαστικῆς διοργανώσεως, ἐξ οὗ αἱ ἀκατάπαυστοι ἐριδὲς ἐν τῇ ἐξ ὀκτώ (!) Μητροπολιτῶν ἀποτελουμένῃ Συ ὄσῳ καὶ αἱ συχναὶ μεταβολαὶ καὶ κρίσεις πότε ἐκκλησιαστικῆς καὶ πότε προσωπικῆς φύσεως.

Αἱ κρίσεις αὗται δὲν ἀπολείπουσι, τεῦ νὰ ἐπιδρῶσι καὶ ἐπὶ τῆς Αὐстро-Οὐγγαρίας, διότι ὡς εἴρηται, ἡ ὀρθόδοξος Ἐκκλησία ἐν Βοσνίᾳ καὶ Ἑρζεγοβίνῃ ὑπόκειται εἰς τὸ Πατριαρχεῖον. Αἱ σχέσεις αὗται βασιζοῦνται ἐπὶ τῆς συμβάσεως τοῦ 1880, «ἣτις εἶνε ἐν τῶν μεγαλειτέρων συμβάσεων» τῆς πολιτικῆς τῆς κατοχῆς κατὰ τὸς ἀρχὰς αὐτῆς. Τότε ἐξήτησεν ἡ Οὐγγρικὴ κυβέρνησις, ἐπὶ τῇ βάσει ὑπομνήματος τοῦ ἐν Κάρλοβιτς Πατριάρχου Ἰβάνκοβιτς, τὴν ὑπαγωγὴν τῆς ἐν Βοσνίᾳ ἐκκλησίας ὑπὸ τὸ Πατριαρχεῖον τοῦ Κάρλοβιτς, ἀρῶν τούτο ἐνεδεικνύοντο ὡς ὁ ἱστορικὸς κληρονόμος τῶν δικαιῶν τοῦ ἐν Ἰπέκ παλαισοσέρβικοῦ Πατριαρχείου, ὑπὸ τὸ ὅποιον ὑπέκειτο καὶ ἡ Ἐκκλησία τῆς Βοσνίας. Ἡ αὐστριακὴ κυβέρνησις ἐθεώρησε τὴν αἰτήσιν ταύτην ὡς μέλλουσαν νὰ παρεβάλλῃ τὰ δικαιώματα τῶν καταλήθεισῶν ἐπαρχιῶν καὶ ἀπέριψε τὴν μόνην ἐρθὴν λύσιν τοῦ ζητήματος.

Τέλος ἐπῆλθε συμφωνία, καθ' ἣν διὰ συμβάσεως ἐκανονίσθησαν αἱ ὑφιστάμεναι σχέσεις μετὰ τῆς βοσνιακῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει Πατριαρχείου.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ ΠΑΙΓΝΙΟΝ

Ἀγγλικαὶ ἀσκήσεις

Ἐν τῷ προηγουμένῳ τεύχει περιεγράψαμεν ἕτερον ἀγγλικὸν παίγνιον, τῶν ἐν γράσει ἐν τοῖς σχολείοις τοῦ ἀκμάζοντος τούτου ἔθνους, ὑποσχεθέντες νὰ συνεχίσωμεν ταῦτα καὶ ἐν τοῖς ἐφεξῆς τεύχεσι τῆς «Φύσεως».

Ἴδου ποῖον τὸ προκειμένον.

Ἀγῶν δρόμου. Ἀλλὰ ἔλας πρωτότυπος ἀγῶν, μακρὰν τῶν συνήθων ἀγωνισμάτων δρόμου, καθὼς προέκειται ἐνταῦθα οἱ ἀγωνισθησόμενοι νὰ μεταχειρισθῶσι χεῖρας καὶ πόδας. Τοῦτο καταφανὸς δεικνύει καὶ ἡ ἡμετέρα εἰκὼν. Οἱ ἀγωνιζόμενοι τίθενται κατὰ γραμμὴν ὀριζόντιον ἅπαντες, στήριζόμενοι ἐπὶ τοῦ ἐδάφους διὰ τῶν γονάτων καὶ τῶν παλαμῶν, ἀκριβῶς ὡς τὰ νήπια στηρίζονται ἵνα βαδίσωσι. Πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ ἀγωνισματος τούτου, ἀνάγκη πᾶσα τὸ ἐδαφος νὰ ἦ ἀμυῶδες, ὡς ὁ στίβος γυμναστηρίου, διὰ τὰ μὴ βρασανισθῶσι καὶ πληγωθῶσι οἱ πόδες τῶν γυμναζομένων. Οὕτω λοιπὸν τοποθετηθέντες οἱ παῖδες εἶνε ἑτοιμοί, καὶ εἰς τὸ πρόσταγμα ἐτέρου συμπαθητοῦ των ἐκκινῶσι, τὸ κατὰ δύναμιν ἕκαστος, ἵνα φθάσωσι τὸ τέρμα, ὅπερ σημειοῦται διὰ λεπτοῦ σχοινοῦ κροτουμένου ἀπὸ τῶν ἄκρων ὑπὸ δύο ἐτέρων μαθητῶν. Ἡ ἀπόστασις τοῦ τέρματος δύναται νὰ εἶνε 25 μέτρων ἀπὸ τῆς ἀρετηρίας ἢ καὶ πολὺ μακροτέρα. Τὸ ἀγῶνισμα δὲ τούτο περιλαμβάνει δύο τρόπους τοῦ βαδίζειν ἢ διὰ πηδήματος ἀμφοτέρων τῶν ποδῶν, ἢ διὰ προεκβολῆς διαδοχικῶς τοῦ ἑνὸς καὶ τοῦ ἑτέρου· δεῖν δὲ ὅπως ἅπαντες οἱ ἀγωνιζόμενοι ν' ἀκολουθῶσι τὸν αὐτὸν τρόπον.

ΜΙΑ ΙΑΤΡΙΚΗ ΣΥΜΒΟΥΛΗ ΕΚΑΣΤΟΤΕ

Τὰ παράθυρα τοῦ κοιτῶνος

Ἐσχάτως ἐγένετο μεγάλη συζήτησις ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου ἐν Παρισίοις, πλείστοι δὲ, σχεδὸν ἅπαντες ἀπεφάνθησαν, ὅτι τὰ παράθυρα τοῦ κοιτῶνος δεῖν καὶ κατὰ τὴν νύκτα νὰ ὦσιν ἀνοικτά. Πρὸ τούτου δεῖν ὁ κοιμώμενος νὰ καλύπτεται καλῶς. Νὰ συνήθισθῃ ὀλίγον κατ' ὀλίγον, ὅτε καὶ κατὰ τοῦ χειμῶνα δύναται νὰ κοιμᾶται οὕτω. Νὰ κλείη τὰς θύρας καὶ ἐκεῖνα τῶν παραθύρων δι' ὧν ἠθελε σχηματισθῇ ρεῦμα. Οἱ μὴ συνήθισμένοι, νὰ ἔχωσιν ἀνοικτὰ τὰ παράθυρα γειτονικοῦ δωματίου καὶ τὴν θύραν τοῦ κοιτῶνος των ἀνοικτῆν. Ἡ νὰ ἔχωσιν ἐπὶ τῶν παραθύρων τετάρτα ἐκ χονδρῶ ὑφάσματος.

Ἡ ἐκτὸς σὰς

ΩΦΕΛΙΜΟΙ ΓΝΩΣΕΙΣ

Κανδύλα οἰκονομικῆ.

Θέσατε ἐν τεμάχιον φωσφόρου μεγέθους ἑνὸς κόκκου πιζελίου ἐντὸς ἐπιμήκουσ ὑαλίνου φιάλης καὶ πληρώσατε αὐτὴν κατὰ τὰ δύο τρίτα μετὰ πολλῆς προφυλάξεως διὰ βράζοντος ἐλαίου. Τοῦτο χύνετε ὀλίγον κατ' ὀλίγον, ἵνα μὴ ἡ φιάλη σπᾶσῃ. Κλείσατε ἐπιμελῶς τὸ φιαλίδιον καὶ ὅταν θέλετε νὰ ἔχῃτε φῶς ἀνοίξατέ το καὶ ἐπανακλείσατέ το ἀμέσως. Τὸ μεταξύ τοῦ ἐλαίου καὶ τοῦ στοιμίου κενὸν διάστημα γίνεται πάραυτα φωτεινότερον καὶ σὰς παρέχει τόσον φῶς ὅσον ἡ συνήθης κανδύλα. Ὅσάκις τὸ φῶς ἐλαττοῦται ἀνοίγετε καὶ κλείετε τὸ φιαλίδιον πρὸς ἀνάκτησιν αὐτοῦ. Ὅταν ὁ καιρὸς εἶναι ψυχρὸς θερμαίνετε ὀλίγον ἐντὸς τῶν χειρῶν σας τὴν φιάλην πρὶν τὴν ἀνοίξετε. Τοιαύτη φιάλη δύναται νὰ σὰς φωτίξῃ ἀνά πᾶσαν ἐσπέρην ἐπὶ εἴ μῆνας, ἄνευ προσθήκης νέου ἐλαίου.

Χάρτης ἀδιάβροχος διὰ δέματα.

Πολλάκις θέλομεν νὰ ἀποστείλωμεν ταχυδρομικῶς ἀντικείμενόν τι ἐντὸς μικροῦ δέματος καὶ ἀναγκαζόμεθα νὰ καταφεύγωμεν εἰς κηρωτὸν ὑφάσμα διὰ τὰς ἀδιάβροχους ιδιότητάς του. Τοῦτο ἀντικαθίσταται διὰ τοῦ ἀδιάβροχου χάρτου, ὃν κατασκευάζετε ὡς ἐξῆς : Διαλύετε 300 ὄρ. σάπωνος ἐντὸς 450 ὄρ. ὕδατος. Διαλύετε δὲ 33 ὄρ. κόμμιος ἀραβικοῦ καὶ 115 ὄρ. ἀμύλου (κόλλας) εἰς τεμάχια εἰς μίαν καὶ ἡμίσειαν ὀκτὸν ὕδατος. Τὰς δύο αὐτὰς διαλύσεις ἀναμιγνύετε θερμάς ἐτι ὅτε καὶ βυθίζετε εἰς αὐτάς σπερδὸν χάρτην, ὃν θέτετε νὰ στεγνώσῃ εἰς ξηρὸν μέρος. Ὁ χάρτης οὕτω γίνεται ἀδιάβροχος, ἀψήρῳν καὶ τὴν ἐντὸς τῆς θαλάσσης καταβύθισίν του.

Ἦως γίνονται οἱ μαυροπίνακες.

Λαμβάνετε ἐν τετράγωνον κελύξιν ἐκ ξανθῶν συνηρμολογημένων καὶ ξηρῶν, τὸ ὅποιον ἐπιχρίετε διὰ χρωστικῆς μετὰ τὸ ἐξῆς ἐπιχρίσμα : Οἰνόπνευμα 90 βαθμ. 5 1/2 ὄκ. σμύριδα εἰς λεπτὴν κόνιν 1/2 ὄκ. Κόμμιον ἰνδικόν, 120 ὄρ. μαύρην κόνιν τοῦ καπνοῦ (noir de um'e) 80 ὄρ. κοκκινὸν ἰνδικόν 70 ὄρ. Ὅλα ταῦτα ἀναμιγνύετε ἐπὶ ἐλαφροῦ πυρᾶς καὶ οἱ αὐτῶν ἐπιχρίετε τὸν ξυλινὸν πίνακά σας, ὅστις γίνεται μαῦρος, στιλπνὸς καὶ κατάλληλος πρὸς γραφὴν.

Ἦως καθαρίζονται αἱ ἐπὶ τῶν μαρμάρων κηλίδες.

Λάβετε 30 γρ. γολλήν βοῶς, ἐν ποτήριον σαπωνώδους, ἐν ᾧ διαλύετε καὶ ποτάσσαν, 1/2 κογγιῶνον ὑγρὸν τερεβινθίνης ἀναμιγνύετε ταῦτα μετὰ ἀρκετὴν τέφραν σιγάρων καὶ κατασκευάζετε ζύμην δι' ἣς ἀλοιφάτε τὰς κηλίδας. Ἀφήσατε αὐτὴν ἐπὶ τινος ἡμέρας καὶ καθαρίζετε. Ὅταν δ' αἱ κηλίδες εἶναι ἀπὸ πάχος ἢ ἐλαίου, τότε μεταχειρίζεσθε μόνον τέφραν σιγάρων μετ' ὀλίγης βενζίνης. Διὰ τὰς ἐκ σκωρίας καὶ μελάνης κηλίδας λαμβάνετε 5 ὄρ. βούτυρον στίμμιος (beurre d' antimoine) καὶ δέκα ὄρ. ὀξυλικὸν ὄζον, ἀτινα ἀναμιγνύετε μετὰ 150 ὄρ. ὕδατος προσθέτοντες καὶ φαιρίαν, ἕως οὗ ἀποτελεσθῇ γυῶς, ὃν διὰ χρωστήρος ἀλοιφάτε ἐπὶ τῆς κηλίδος, αφήνετε ἐπὶ τινος ἡμέρας καὶ ἐπειτα καθαρίζετε δι' ὕδατος. Ἐὰν ἡ κηλὶς δὲν ἐξῆλειθῇ ἐντελῶς τότε ἐπαναλαμβάνετε μέχρις οὗ καθαρισθῇ. Διὰ τὰς κοινὰς κηλίδας καὶ τὴν ἀνάκτησιν τῆς στιλπνότητος τοῦ μαρμαροῦ πράττετε ὡς ἐξῆς : Καθαρίζετε στεγνὰ τὸ μαρμαρον μετὰ δερμα δορκάδος καὶ ἀλοιφάτε διὰ χρωστήρος τὸ μαρμαρον μετὰ πυκνὴν διάλυσιν ἀραβικοῦ κόμμιος (gomme arabique) ἀφήσατέ το εἰς τὸν ἀέρα ἢ εἰς τὸν ἥλιον ἵνα ξηρανθῇ. Τότε τὸ κόμμι ἀπορροῦται συμπαρασύρον τὰς κηλίδας καὶ ἀποστιλπνοῦν τὸ μαρμαρον.

ΕΚ ΤΩΝ ΔΙΗΓΗΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΑΝΔΡΕΣΣΕΝ

ΜΗΤΡΟΣ ΠΡΟΣΕΥΧΗ

Γνή τις ἐκάθητο παρὰ τὸ προσκέφαλον τοῦ μικροῦ τέκνου της, μὲ τὴν καρδίαν συνεσφυγμένην ἐκ τῆς ἀγωνίας καὶ τοῦ φόβου, μήπως τῆς ἀποθάνῃ. Τὸ δύστηνον ἦτο ὠχρότατον, οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ του κεκλεισμένοι. Ἀνέπνεεν ἀκόμη, ἀλλ' ἡ ἀναπνοή του ὁμοίαζε μὲ τὴν ἀγωνίαν ἐκπνέοντος πτηνοῦ, ἐνῶ ἡ μήτηρ του ἀγωνιῶσα παρετήρει τὸ πτωχὸν πλάσμα της.

Ἡ θύρα κρούεται καὶ εἰτα ἀνοίγεται· γέρον τις, ἄθλιος τὴν ὄψιν, εἰσέρχεται ἐν τῷ δωματίῳ, περιτειλιγμένος ἐντὸς μαλίνου χονδροῦ χιῶνος. Καὶ εἶχε μεγάλην ἀνάγκην τοῦτον, διότι ὁ χειμὼν ἦτο δριμύτατος. Ἐξω τὰ πάντα ἦσαν κεκαλυμμένα ἐπὶ τοῦ πάγου καὶ τῆς χιῶνος, ὃ δὲ ἀνεμὸς ἔπνεε παραφόρως. Ὅταν ἡ μήτηρ εἶδεν, ὅτι ὁ γέρον ἐρρίγει ἐκ τοῦ ψύχους καὶ ὅτι τὸ τέκνον της ἐκοιμάτο, ἠγέρθη, ἐπλήρωσεν ἐν κόπῳ ζύθου καὶ τὸ ἔθεσεν εἰς τὸ πῦρ, ἵνα θερμανθῇ.

Ὁ γέρον ἐκάθησε, καὶ μετ' ὀλίγον ἐρρόφησε τὸ θερμὸν ποτόν, ἐνῶ ἡ μήτηρ ἐρρίφθη ἐπὶ καθέκλας τῆς παρὰ τὸν γέροντα, παρατηροῦσα τὸ τέκνον της, τὸ ὁποῖον ἐρέγγετο ἐκτείνον τὰς χεῖρας του.

— Ὁ θεὸς δὲν θά μοῦ τὸ ἀφαιρέσῃ! Δὲν εἶνε ἀλήθεια; Ἡρώτησεν ἡ δυστυχὴς.

Ὁ γέρον—ὅστις ἦτο ὁ Θάνατος μὲ μορφήν ἀνθρώπου—ἔκαμε διὰ τῆς κεφαλῆς σημεῖον τι παράδοξον, τὸ ὁποῖον ἐσήμαινε καὶ ναὶ καὶ ὄχι! Ἡ μήτηρ ἐχαμήλωσε τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς τὴν γῆν. δάκρυα δὲ ὠλόσθησαν ἐπὶ τῶν παρειῶν της. Ἡ κεφαλὴ της ἦτο βαρεῖα, διότι τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας δὲν εἶχεν ἰδῆ τὸν ἕπαν· κάποτε ἐκοιμάτο μίαν στιγμὴν, εἰτα ἐξύπνα αἰφνηδῶς, τρομαγμένη καὶ τρέμουσα ἐκ τοῦ ψύχους.

— Θεέ μου! ἀνεκραύασεν αἰφνης ἐγειρομένη.

Ὁ γέρον εἶχεν ἐξοφανισθῆ μετὰ τοῦ παιδίου. Ἐν τῇ γωνίᾳ τοῦ δωματίου ἔτριζε καὶ ἐρρεγγε τὸ ὠρολόγιον· αἰφνης τὸ βαρὺ μολύβδινον ἐκκρεμὲς πίπτει καὶ τὸ ὠρολόγιον σιαματᾷ.

Ἡ μήτηρ ὤρμησεν ἔξω καλοῦσα τὸ τέκνον της. Μόλις ἐξῆλθε συνήτησε γυναῖκα φοροῦσαν μαῦρα μακρὰ ἐνδύματα καὶ καθημένην ἐπὶ τῆς χιῶνος, ἥτις τῇ εἶπεν.

— Ὁ Θάνατος εἰσῆλθεν εἰς τὸ σπῆι σου τὸν εἶδον ἔπειτα νὰ φέρῃ τὸ παιδί σου καὶ νὰ φεύγῃ ταχύτερος τοῦ ἀέρος. Ὅ,τι αὐτὸς ἀρπάξει οὐδέποτε πλὴν τὸ ἐπιστρέφει.

— Ποῖο δρόμο ἐπῆρε; εἶπέ μου! ἐκραύασε τρέμουσα ἡ μήτηρ. Ποῖο δρόμο, εἶπέ μου, μόνον καὶ τὸ εὐρίσκω. . . .

— Πολὺν καλὰ, εἶπεν ἡ μαυροσφόρος κυρία· ἀλλὰ θέλω πρῶτα νὰ μοῦ τραγουδήσῃς ὅλα ἔκείνα τὰ τραγουδάκια, τὰ ὁποῖα ἔλεγες εἰς τὸ παιδί σου· τὰ ἀγαπῶ ἐγὼ αὐτὰ τὰ τραγουδάκια· πόσες φορὲς τὰ ἄκουσα! εἶμαι ἡ Νῦξ—πόσες φορὲς σὲ εἶδα νὰ κλαῖς, ἐνῶ ἔτραγονδοῦσες!

— Ὅλα θὰ σοῦ τὰ τραγουδήσω, ὅλα, ἀλλὰ ἄφησέ με νὰ φύγω, νὰ δυνηθῶ νὰ φθάσω τὸν γέροντα καὶ εἶρω τὸ παιδί μου! . . .

Ἡ Νῦξ ἔμεινεν ἀφωνος καὶ ἀπαθής. Τότε ἡ δυστυχὴς μήτηρ ἔβρισε τὰς χεῖρας, ἵκέτευσε καὶ ἐμορμύρισε ὅλα ἔκείνα τὰ θλιβερὰ τραγουδάκια—καὶ ἦσαν πολλά, πάρα πολλά—ἀλλὰ τὰ δακρυὰ της ἦσαν περισσότερα.

Ἄμα ἔτελειώσεν, ἡ Νῦξ εἶπε:

— Βλέπεις, ἐκεῖ κάτω, τὸ σκοτεινὸν ἐκεῖνο δάσος τῶν ἑλάτων! Πήγανεν ἐκεῖ πρὸς τὰ δεξιά. εἶδα τὸν γέροντα νὰ εἰσέρχεται ἐκεῖ μὲ τὸ παιδί σου.

Εἰς τὸ μέσον τοῦ δάσους ἐπῆρχε διακλάδωσις καὶ ἰσιτάθη μὴ γνωρίζουσα ποῖον δρόμον ν' ἀκολουθήσῃ. Ἐκεῖ ἐπῆρχε ξηρὰ λευκάκανθα, ἀνεμὸν ἀνθέων καὶ φύλλων. Ἦτο τότε ἡ καρδία τοῦ χειμῶνος, οἱ δὲ πάγοι ἐκρέμαντο ἀπὸ τῶν κλάδων τοῦ θάμνου.

— Δὲν εἶδες νὰ περάσῃ ὁ θάνατος μὲ τὸ παιδί μου;

— Ναί, ἀπεκρίθη ἡ λευκάκανθα· Ἀλλὰ δὲν θὰ σοῦ εἶπω ποῖον δρόμον ἐπῆρε, ἐὰν δὲν μὲ μὲ πάρης εἰς τὴν ἀγκάλην σου νὰ μὲ θερμάνῃς. εἶμαι ψυχρά, ὡς ὁ πάγος. Περπάσεν τὴν λευκάκανθα καὶ τὴν ἔθλιψεν ἐπὶ τοῦ στήθους της τόσον ἰσχυρῶς, ὥστε τὴν ἐθέρμανεν· ἀλλὰ αἱ ἀκάνθα εἰσῆλθον εἰς τὰς σάρκας της, τὸ δὲ αἷμα της ἔρρεε κατὰ χονδρὰς σταγῶνας. Ἐν τούτοις ἡ ξηρὰ καὶ παγωμένη λευκάκανθα ἐκαλύφθη διὰ νέων φύλλων πρασίνων καὶ ἤνθησε κατὰ τὴν νύκτα ταύτην τοῦ παγεροῦ χειμῶνος· τόσος θερμὸς εἶνε ἡ καρδία μητρὸς τεθλιμμένης!

Τότε ἡ λευκάκανθα τῆς εἶδει τὴν ὁδόν, ἣν ἔπρεπε ν' ἀκολουθήσῃ.

Ἐξηκολούθησε τὸν δρόμον της τρέχουσα, ἀλλὰ ἰσιτάθη πρὸς μίαν λίμνην μεγάλην καὶ ἐρήμον· οὐδὲν πλοῖον, οὐδέμια λέμβος ἐπῆρχον ἐπ' αὐτῆς. Ἦτο πλήρης πάγων, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ δὲν ἦσαν ἰσχυροὶ διὰ νὰ τὴν βασιάσωσι καὶ τὰ ἕδατα δὲν ἦσαν ἀβαθῆ ἵνα διέλθῃ δι' αὐτῶν. Τότε ἔπεσε κατὰ γῆς διὰ νὰ πῆ διὰ τὸ ἔδωρ τῆς λίμνης! Ἡ ἄελπις μήτηρ, ἤλπισεν, ὅτι θὰ ἠδύνατο νὰ κάμῃ τὸ θαῦμα τοῦτο!

— Τοῦτο ὑπερβαίνει τὰς δυνάμεις σου, εἶπεν ἡ λίμνη. Καλλίτερον ἄς συμβιβασθῶμεν. Συλλέγω τὰ δάκρυα, διότι τοῦτο εἶνε ἡ μανία μου· τὰ μάτια σου εἶνε τὰ καθαρότερα, ἐξ ὧων ἔχω ἰδῆ ἄς χύσουν τὰ δάκρυά των εἰς τοὺς κόλπους μου καὶ θὰ σὲ φέρω εἰς τὸ μέγα θερμοκήπιον, ὅπου ὁ Θάνατος κατοικεῖ καὶ ὅπου διατηρεῖ τὰ ἄνθη καὶ τὰ δενδρῖδιά του, δηλαδή τὰ ἀνθρώπινα ὄντα, τὰ ὁποῖα ἀρπάξει.

— Ὅτι θέλῃς δίδω διὰ τὸ παιδί μου, εἶπεν ἡ περιδακρυὸς μήτηρ. Καὶ ἔκλανσεν ἀκόμη περισσότερο καὶ τὰ δάκρυά της ἐσημάτισαν εἰς τὸ βάθος τῆς λίμνης δύο πολύτιμα μαργαριτάρια. Ἡ λίμνη ἔλαβεν εἰς τὰς ἀγκάλας της τὴν κλαίουσαν μητέρα καὶ ὡς διὰ μίας ὠθήσεως ἀνέμω, τὴν ἔφερον ἐπὶ τῆς ἄλλης ὀχθῆς, ὅπου ἔξειένετο θαυμασίως τόπος. Δὲν ἠδύνατο ν' ἀντιληφθῇ ἂν ἦτο ὄρος ἐστειμμένον ὑπὸ δασῶν ἢ σύνθεσις δένδρων τεχνιτῆ, διότι ἡ πτωχὴ μήτηρ εἶχε τυφλωθῆ ὑπὸ τῶν δακρυῶν.

— Ποῦ θὰ εἶρω τὸν Θάνατον, ὅστις ἔφυγε μὲ τὸ παιδί μου, ἠρώτησε.

— Δὲν ἐπέστρεψεν ἀκόμη, εἶπεν ἡ γηραιὰ σύζυγος τοῦ Θανάτου, ἥτις ἐφύλατε τὸ μέγα θερμοκήπιόν του. Ἀλλὰ ποῖος σοῦ εἶδει τὸν δρόμον; τίς σὲ ἐβοήθησεν νὰ εἴδῃς;

— Ὁ Θεός! εἶνε ἀγαθὸς καὶ ἐλεήμων. Γίνου καὶ σὺ, καθὼς αὐτός, καὶ εἶπέ μου, ποῦ θὰ εἶρω τὸ παιδί μου! . . .

— Ἐ! δὲν ἠξεύρω εἰτα εἶσαι τυφλή· τὴν νύκτα ταύτην εἶχομεν πολλὰ ἄνθη καὶ φντὰ μαγαμμένα. Ὁ Θάνατος θὰ εἴλθῃ μετ' ὀλίγον διὰ νὰ τὰ μεταφνεύσῃ. Ἐκαστος ἀνθρώπος ἔχει ἐδῶ τὸ δένδρον ἢ τὸ ἄνθος του, ἀναλόγως τῆς τάξεώς του· ὅλα ταῦτα ἄνθη καὶ φντὰ ὁμοιάζουσι μὲ τὰ συνήθη ἄνθη καὶ φντὰ, μὲ μόνην τὴν διαφορὰν, ὅτι ἔχουσι καρδίαν, ἥτις πάλλει. Πήγανεν ἐκεῖ, κάτω, ἴσως ἀναγνωρίσῃς τὸ παιδί σου· ἀλλὰ τί θὰ μοῦ δώσῃς, ἂν σοὶ εἶπω ὅ,τι πρέπει νὰ πράξῃς κατόπιν;

— Δὲν ἔχω τίποτε, ἀπεκρίθη περίλπος· ἀλλὰ πηγαίνω καὶ εἰς τὴν ἄκραν τοῦ κόσμου δι' ἐσέ. . .

— Δὲν ἔχω τίποτε ἐκεῖ κάτω, εἶπεν ἡ γυνὴ· δύνασαι ὅμως νὰ μοῦ δώσῃς τὰ μακρὰ μαῦρα σου μαλλιά· γνωρίζεις πόσον εἶνε ὠραία καὶ οὐ ἡ ἴδια· μοῦ ἀρέσουν πολὺ, ἐγὼ θὰ σοὶ δώσω τὰ ἄσπρα μου μαλλιά, ἔχουσι καὶ αὐτὰ κάποιαν ἀξίαν. . .

— Αὐτὸ μόνον ζητᾷς; Σοῦ τὰ δίδω μ' ὅλην τὴν καρδίαν.

Καὶ ἔδωσε τὰ μαῦρα μαλλιά της λαβοῦσα τὰ χιονόδη τῆς γραιάς.

Τότε εἰσῆλθον εἰς τὸ μέγα θερμοκήπιον τοῦ Θανάτου. Τὰ ἄνθη καὶ τὰ φντὰ διεστειροῦντο θαυμασίως. Τρυφεροὶ δάκνυθοι ἠῦξαν ὑπὸ τοὺς ἐαλίνοὺς κώδωνας, τὰ κολχικὰ ἦσαν μεγάλα

ὡς δένδρα, μεταξὺ δὲ τῶν ὑδροβίων φντῶν ἄλλα ἦσαν ζωηρὰ καὶ ἀνθηρὰ, καὶ ἄλλα νοσηρὰ καὶ μαγαμμένα· διάφοροι ἔδρα εἶπον ἐπ' ἀλλήλων, μαῦραι δὲ καρabiδες ἐκρέμαντο ἐπὶ τῶν μίσχων των· οἱ φοίνικες παρετήρουν τὸν οὐρανόν· δρύες καὶ πλάτανοι ἐγούντο μεταξὺ τούτων· κατὰ γῆς ἐπῆρχον περροσίλινα καὶ θέμιοι εὐώδεις· ἕκαστος δὲ ἄνθος, ἕκαστος δένδρον, εἶχον τὸ ὄνομά των ἅπαντα παρῖστατον τὴν ζωὴν ἐνὸς ἀνθρώπου. Ὑπῆρχον δένδρα μεγάλα εἰς μικρὰς γάστρας ὅπου διεστρέφοντο, προσπαθοῦντα νὰ θραύσωσι τὸ δοχεῖον αὐτῶν· ἐδῶ καὶ ἐκεῖ ἐφαίνετο ἀνθῆλλον τι ἐπὶ κόπρον κεκαλυμμένης ὑπὸ χλόης, καθαρῶσμένον καὶ περιποιημένον μετ' ἐπιμελείας. Ἡ δυστυχὴς ἔκλινε πρὸς τὰ μικρότερα ἄνθη καὶ ἤκουσεν ἐν ἐκάστῳ νὰ πάλλῃ καρδία ἀνθρωπίνῃ καὶ μεταξὺ τῶν τόσων ἀνεγνώρισε τὴν τοῦ τέκνου της.

— Νά το! ἀνέκραξε. Καὶ εἶδει μικρὸν κάλυκα κνανοῦ κρόκου, ὅστις ἔκλιεν ἀσθενῶς ἐπὶ τῆς μᾶς πλευρᾶς.

— Μὴ ἐγγίξῃς τὸ ἄνθος, εἶπεν ἡ γραιά. Κάθησε πλησίον του, διὰ δὲ ὁ Θάνατος ἔλθῃ, —καὶ δὲν θ' ἀργίῃ— ἐμποδίσῃ τον νὰ ἐκριζώσῃ τοῦτο, ἀπειλοῦσα, ὅτι θὰ καταστρέψῃς τὰ ἄλλα· τότε θὰ φοβηθῇ, διότι εἶνε ὑπεύθυνος δι' ὅλα πρὸ τοῦ Κυρίου καὶ δὲν δύναται ν' ἀποσπάσῃ ἄνθος τι, ἂν δὲν τὸ ἐπιτρέψῃ ὁ Θεός.

Αἰφνης ψυχρότης διεχύθη εἰς τὸ θερμοκήπιον καὶ ἡ τυφλὴ μήτηρ ἐνόησεν, ὅτι πλησιάζει ὁ Θάνατος.

— Πῶς εἶδες τὸν δρόμον; Τὴν ἠρώτησε καὶ πῶς ἦλθες πρὸ ἐμοῦ;

— εἶμαι μήτηρ! ἀπεκρίθη.

Τότε ὁ Θάνατος ἐκυψεν ἵνα κόψῃ τὸ ἀσθενὲς μικρὸν ἄνθος, ὅτι ἡ μήτηρ τὸ περιέβαλε μὲ τὰς χεῖρας της ὡς φύλαξ ἄγγελος, μετὰ τόσης προσοχῆς, ὥστε δὲν ἤγγισεν οὐδὲν φύλλον του.

Ὁ Θάνατος ἐφύσησε τὴν πνοήν του ἐπὶ τῶν χειρῶν της καὶ ἡ δυστυχὴς ἠσθάνθη ταύτην παγερωτέραν τοῦ ψυχροτέρου ἀέμου· εἶτα ἀφέθη νὰ πέσῃ ἐπὶ τῶν χειρῶν του ἄτονος.

— Δὲν εἶσαι, δι' ἐμέ, εἶπεν ὁ Θάνατος, ἢ ἀπλοῦς σκώληξ τῆς γῆς.

— Ἀλλὰ ὁ Θεὸς εἶνε ἰσχυρότερός σου!

— Ἐκτελῶ τὰς διαταγὰς του. εἶμαι ὁ κηπουρός του. Μεταφνεύω τὰ φντὰ ταῦτα καὶ τὰ δένδρα εἰς τὸν μέγαν Παράδεισον τῆς ἀγνωστοῦ χώρας· πῶς θὰ ἀξήγηθῶσιν ἐκεῖ, πῶς θὰ ἀνθίσουσιν, εἶνε μυστήριον.

— Δός μου τὸ παιδί μου, ἀνέκραξεν ἡ μήτηρ τότε κλαίονσα καὶ ἰκετεύουσα. Αἰφνης ἤρπασε μὲ τὰς τρεμοῦσας χεῖρας της δύο ἀπὸ τὰ ὠραιότερα ἄνθη καὶ ἀνεγνώρισε:

— Θὰ καταστρέψω ὅλα τὰ ἄνθη, διότι εἶμαι ἀπελπισμένη.

— Μὴ τὰ ἐγγίξῃς ἀπεκρίθη λέγεις, ὅτι εἶσα

τόσον δυστυχής και θέλεις να κάμης και άλλην μητέρα άτυχον, ως σύ.

— Μιά άλλη μητέρα! εγόγγυσεν η δυστυχής και απέσυρε τās χείρας της.

— Λάβε πίσω τούς οφθαλμούς σου, είπεν ο θάνατος· τούς ξουρα εκ του βιάθους της λίμνης, όπου η λάμψις των εφθανε μέχρι της επιφανείας των υδάτων. Δεν είξενρα, ότι ησαν ιδικοί σου. Ίδου, λάβε τους, είνε διανγέστεροι τώρα. Παρατήρησε εις τόν πλησίον τουτον ράκα· θά σοι δείξω τὰ δύο φυντά, άινα ηθέλησες ν' άποσπάσῃς· θά ίδης εν τῷ μέλλοντι αυτών δλην τήν ανθρωπίνην ύπαρξίν των, τήν όποιαν ηθέλησες να εξαφανίσῃς.

Και παρετήρησεν εις τόν ράκα. Ήτο φοβερόν να βλέπῃ τις πῶς τὸ εν έφερε τήν ευλογία εν τόν κόσμον και διέχεε περι αυτό τήν χαράν και τήν εντυχίαν, ενῶ τὸ έτερον περιεβάλλετο από φροντίδας, σιγήσεις και πικρίας.

Και τὸ εν και τὸ άλλο είνε της θελήσεως του Θεού! είπεν ο θάνατος.

— Ποιον εκ των δύο φέρε τήν δυστυχίαν και ποιον τήν εντυχίαν;

— Δεν θά σοι τὸ είπω. Είξευρε μόνον, ότι τὸ εν τουτον ητο τὸ τέκνον σου, ητο τὸ μέλλον του, η ζωή του, η τύχη του. . . .

— Ποιον ητο τὸ παιδί μου; Ωμίλει! Φείσθημι του άθώου τέκνον! άπόσπασέ το από τήν δυστυχίαν! Πάρε το καλλίτερον εις τὸ βασίλειον του Θεού! Αησιμόνησε τὰ δάκρυά μου! Αησιμόνησε τās προσευχάς μου! Αησιμόνησε ο, τι είπα, ο, τι έκαμα! . . .

— Τι θέλεις να είπῃς; Είπεν ο θάνατος. Θέλεις να σοι άποδώσω τὸ παιδί σου, η να τὸ φέρω εις τήν άγνωστον χώραν, τήν όποιαν ποτέ δεν θά γνωρίσῃς;

Η μήτηρ συνέπλεξε τās χείρας της, έπεσεν εις τὰ γόνατά της και είπε, προς τόν Θεόν βλέπουσα.

— Μή με άκούσῃς καθόλον, εἰν η προσευχή μου είνε εναντία της θελήσεώς σου; ο, τι κάμνεις είνε καλόν, πρέπει να γίνῃ. . . μη με άκούεις καθόλον. . .

Και η κεφαλή της έκλινεν επί του στήθους της, ενῶ ο θάνατος ανεχώρει μετά του τέκνον της προς τήν άγνωστον χώραν.

AN-PRIN

Υπάρχουσι άνθρωποι μεθ' όν άδύνατος πῶσα συζήτησις. Καλλίτερον δύνασαι να συνεννοηθῃς με τόν κύνα σου.

Προτιμάτε τήν τυφλότητα των οφθαλμών σας η τήν του νου σας.

Όσάκις άκούεις στεναγμόν τινα, πρόσεε μη άπατηθῃς επί της έννοίας του. Υπάρχουσι τῶσων ειδών εσχ'!

Μή δανεισθῃς! Τὸ βάρος είνε μέγα. Γενού μάλλον άχθοφόρος, άλλ' όχι χρωώστης.

— Κυρία μου, λάβε τήν καρδίαν μου, ος τήν χαρίζω ολόκληρον.

— Σας εύχαριστῶ, Κύριε, δεν έχω μέρος να τήν βάλλω.

ΕΥΤΡΑΠΕΛΑ

Έν τινι συναναστοφῇ, γηραιά τις κυρία έπλησίασε νέον τινά και μεταξυ των άλλων τόν ήρωή της:

— Και έχετε δύο αδελφούς; . .

— Όχι, κυρία, ενκ. . .

— Μά είσθε βέβαιος; . . .

— Βεβαιότατος. . .

— Α! περίεργον! η αδελφή σας πρό ολίγου μοι έλεγε ότι έχει δύο.

Μεταξυ δύο νέων διαφόρου χαρακτήρος.

Ο πρώτος Μάλιστα, φίλτατε, ήμην πολύ μικρός, αρ' ότου ήρξατο να διατρέχῃ η ήγήμ μου, ως μέλλοντος καλλιτέχνου.

Ο δεύτερος. Ήσο πολύ νέος; Αλλ' άφου ήρχισε να τρέχῃ από τότε, έπρ. πιν ήδη να έχῃ εθάρη! . . .

Μεταξυ φίλων συζητούντων εμπροσθεν αγαλματοποιείου, περί τινος μικρού αγαλματος της Φρόνης.

Ο πρώτος. Και θά έχῃ μεγάλη τιμή!

Ο δεύτερος. Και βέβαια!

Ο τρίτος. Τι λέτε, βρέ αδελφέ! Αυτή είνε ελως διόλου άτιμη!

Έκ τινος συνεμιλίας περί των κινδύνων του ηλεκτρικού σιδηροδρόμου Αθηνών-Πειραιώς.

Είς εύέξαπτος. Βρέ αδελφέ φαντάσου να ταξειδεύς νύκτα και εσχ. να πάρῃ φωτιά, η να συγκρουθῃ η να έκτροχιασθῃ ο ηλεκτρικός και ο κόσμος να τρέχῃ και να πέφτῃ εις τὰ ηλεκτρισμένα σιδερα. . . μα είνε φρικώδες. . . άδύνατον να σωθῃ κανείς. . . Έμένα θά μου ήρξατο τρέλλα!

Είς εύφυσολόγος. Α! μα δεν είνε δυνατόν να σου ελθῃ λοιπόν τρέλλα, άφου είνε άδύνατον να σωθῃς από τόν ηλεκτρισμόν!

— Βρέ παιδιά, φέρτε και άπ' εδῶ· ελοι τήν Κυρίαν θά περιποιήσῃ;

— Είναι τὸ άδύνατον μέρος, Κύριε, και πρέπει. . .

— Βέβαια και πρέπει να τήν ενισχύσῃτε, μα δεν φθάνει ένας:

Είς τὸ καφεναῖον

— Παιδί, τί καφές είναι αυτός; είνε νερό μονάχο.

— Τι λέτε κύριε; ο καφές μας φημιζέται δια τήν αγνότητά του. . . .

— Βέβαια είνε πολύ αγνός. άφου δεν έχει ούτε έχνος καφέ! . .

Είς κινωίδης χαρτοπαίκτης καταλαμβάνεται υπό του ύπνου εν αυτῇ τῇ χαρτοπαικτικῇ τραπέζῃ. Τήν πρωίαν εξυπνῶ, τρίβων τούς οφθαλμούς μετ' άπειρίας βλέπει, περί αυτὸν και μονολογεί:

— Τι γυρεύω εδῶ; Α! θι ἔλθα δια να παίξω!

Έντός του «Πηνειού» ταξειδεύουσι πολλοί δια τήν Αϊδηψόν.

— Και έχετε καιρόν να έλθετε εις τὰ λουτρά; λέγει τις γηραιά κυρία, προς τινα νέον.

— Μάλιστα, πρό τεσσάρων ετών. Αρα γε, θά εδῶ πολλὰς μεταβολάς;

— Μάλιστα, αλλά μόνον εις τήν πόλιν. . .

Και εις μικρός παραξενευόμενος.

— Τὸ ξερούμαι. Τῇ θάλασσα θ' αλλάξουν;

Φιλοφρονήσεις συζύγων καθ' εδῶν.

Ο σύζυγος. Έσύ μ' έσκούντισες;

Η σύζυγος. Όχι! ένα γαϊδούρι! . . .

Ν. ΣΚΗΝΗ. Ο κ. Κ. Χρησιμοποιῶν μῆς παρουσίαν αρκετά εκπλήξει ερέτος, συμπληρώσας τήν ωριαστάτην άνοδόσην των μουσών του θεάτρου του δια της κυρίας Ε. Παρσκευοπούλου, και ανυθιδάτας έργα νεώτατα και άληθῆς ωριαστάτα. Απολαύσι άληθῆς είνε όταν επί της σκηνῆς άμιλλώνται αί τρεῖς χάριτες—Παρσκευοπούλου—Ανδριανού—Πασχιγάννη. Τὸ θεάτρον καθημερινῶς υπερέπληρον εκ του εκλεκτοτέρου κόσμου. Έσχάτως επαίχθησαν και αί Έκ κλησιάζουσαι του Αριστοφάνους, κατά μετάφρασιν του κ. Δημητράκου. Τὸ έργον εζηγείρε συνεχῇ σχολία και δια τήν μετάφρασιν και δια τήν ελευθεροστομίαν αυτου. Έν τούτοις παρὰ του κοινου

αμφότερα εκρίθησαν επιτυχῇ, διότι τὸ θεάτρον υπερέπληροῦται.

Θ. ΠΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ. Πολλά νέα έργα ανεβίβασεν ο κ. Παντόπουλος εσχάτως, εν οίς τήν κομικωτάτην Παραμάναν και τήν Κυρίαν δεν με μέλλει. Είς τὸ πρώτον αρκεί να φαντασθῃτε τόν πελώριον Παντόπουλον, ως παραμάναν, διὸ να έννοήσῃτε τήν κομικότητα και επιτυχίαν του έργου. Είς τήν Κυρίαν δεν με μέλλει πάντας παιζουσιν επιτυχῶς. Η κυρία Όλυμπία Δαμάσκου ως Κυρία δεν με μέλλει είνε άμιμος, και μάλιστα κατά τήν δευτέραν και τρίτην πράξιν, οτε από πλύντρια αναφάνεται ως κυνώσιμος κόμησσα! Η υπόθεσις αναγεται εις τούς χρόνους της Γαλλικῆς επανάστασεως και τήν εγκαθίδρυσιν της Ναπολεοντιου αυτοκρατορίας, εξελίσσεται δέ λίαν διδακτικωτάτη, συνδιαζομένης της κομωδίας μετὰ του δράματος. Ωριαστόται, και άγαν ύψηλοί είναι οί λόγοι οί εξεργόμενοι του στόματος της κυρίας δεν με μέλλει, ητις και τῷ γενομένη κόμησσα, εύχαρίτως αναλογίζεσαι ότι είνε κόρη του λαου και ότι γυμνάσιος περιέτρεγε τὰ στρατοπαῖδα, ενθαρρύνουσα τούς στρατιώτας της δημοκρατίας. Δαιμόσιος δέ καθ' όλα υπήρξεν ο κ. Διον. Ταβουλάρης ως μέγας Ναπολέων! Έάν άπλῶς παρουσιάζετο επί της σκηνῆς, ηθελε τις αναφωνήσῃ: Τὸ φάσμα του Ναπολέοντος! Τόσον ην επιτυχῆς η εξωτερικῇ άμυρίσει και η διασκευῇ του προσώπου του. Αλλά επιτυχῆστατος ετι υπήρξεν και εις τούς τρόπους του εις τήν ομιλίαν του, τās εἴσεις του και τούς βηματισμούς του ετι. Όσας εμελέτησεν εκ της ιστορίας τόν χαρακτήρα του Ναπολέοντος, θά έμεινε κατάπληκτος πρό της τελείας υποθήσεως του κ. Ταβουλάρη; υπερόχος δέ πρό πάντων, είνε καθ' ην στιγμῆν ομιλῶν μετὰ των αδελφών του εξάπτεται, βρῖχίζεται, φωνάζει και μινύει, ως άληθῆς Κορσικανός, τήν Ιταλικήν γλωσσάν μετὰ της Γαλλικῆς. Εύγε του!

Σημειωτέον, ότι αί στολῆς των, νεωστὶ κατασκευασθεῖσαι, είνε θαύμα πολυτελείας και τέχνης.

Θ. ΝΕΑΠΟΛΕΩΣ. Τὸ θεάτρον της εδῶς Ίπποκράτους ερέτος ανήλθε μέχρι του Ζενῆ της δεξῆς του. Σαγιῶν—Παπαϊωάννου—Βονασέρας—Νίκας—Μαρίκος—Χέλημ, άπετέλεσαν συνδιασύν καθ' όλα τέλειον, θεσπέσιον. Όταν ο Σαγιῶν, και ο Παπαϊωάννου και η Χέλημ είνε επί της σκηνῆς, τὸ θεάτρον σείεται εκ των γελώτων. Η κομωδία ενταῦθα εἰσενάληθῶς τήν σκηνῆν της. Αλλά και τὸ δράμα δίδασκεται υπερόχος, άφου έχει τοιούτους υποκρίτας, ως τόν Ευτύχιον Βονασέραν και τόν κ. Μαρίκον. Είς τήν Τιμηῆν του Σουδεομακῆ Βονασέρας θριαμβύει, ο δέ Μαρίκος είνε εις τὸ στοιχείον του! Αδύνατον να εύρεθῇ τελειότερος Τράστ, Είς τούς Βουκολικας επίσημ είνε λίαν επιτυχῆς. Έν γένει δέ ολος ο θίστος δεικνυται έξοχος εις τόν Ηθοποιόν Κη' ενθα ο Βονασέρας ο Νίκας και η Γαλάτη πρωταγωνιστοῦσι θυμαστίως, εις τὰ Κουλουθάχια, εις τούς Ίπποκράτους της Όμιγλης κτλ.

Θ. ΑΛΑΜΠΡΑ. Ένταῦθα πρωταγωνιστοῦσιν ο κ' και η κ. Λορένδου, ο Πετριδης και ο Βεντούρας. Είς τὸ δράμα του κ. Δημητράκου ούς τὸ δράμα η κ. Λορένδου θῆναι εις επίσημον ύψος τραγικότητας. Ο θίστος εἰδιδάξε λίαν επιτυχῶς τήν Άγίαν Λαύραν του κ. Συνοδίου, τόν κ Δε Γερβεία, και πολλά άλλα.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

43. Λένιγμα.

Δισύλαβος εἶμαι λέξις
σημαίνουσα πρᾶγμα ὀγκώδες
τοῦτο δὲ μόνον οὕτως λέγω:
"Δὲν μὲ βαστάζουσι πόδες

"Ἄν δὲ πάλιν, ὦ θνητέ,
ἀντικαταστήσης μόνον
ἐν μου νεύμα, τίποτ' ἄλλο
θὰ ἴδῃς εὐθύς τὸν ὄγκον

νὰ ἐκφύγῃ τῶν χειρῶν σου
ἔσων, φίλε, καὶ ἂν τρέξῃς
καὶ ὅ πρὶν σπουδαῖος ὄγκος
θὰ γενῆ κενὴ τις λέξις!

44. Γρίφος.

Οἱ οὐδὲ ὡσεὶ νέα (πῖ) 3

45. Γρίφος.

ΗΘ ἄλα 2 τ ΑΕΙΝ εὐα θεία

46. Γρίφος.

Ἰώ (ρ.) Ν σκοπιῖ ΑΒΓ 21

47. Φίρδην — Μύρδην.

Η — λαγοί — εἶχε χονυσα

48. Φωνηεντόλιπον

* — λκδς — ν — ρς —

Κισοῶς

ΛΥΣΕΙΣ ΑΙΝΙΓΜΑΤΩΝ 5-6 ΤΕΥΧΟΥΣ

22.) Ἀναστρεφόμενης τῆς εἰκόνας, ἐπὶ τοῦ στή-
θους τῆς κυρίας. — 23 φά — ρία Φάρις — 24
Βύας — Βίας. — 25 Μηδενὶ φθάνει. Ποιοῦ νοῦν
ἡγεμόνα. — 26 Βαρὺ ἀπαιδεύοιτα. — 27 Μίσει δια-
βολῆν. —

Λύται. Α. Τζανῆς ἐκ Πύργου 2 (διότι καὶ ἡ
λύσις Σολωμῆς δὲν ἀποκλείεται). — Ἄρισ. Βέλος
ἐκ Σύρου 4. — Μ. Ρώσσος ἐκ Πειραιῶς 7 (καθα-
ρώτερον γράφετε). — Θρ. Παντελάκης ἐξ Ἀθηνῶν
3. — Ροβεσπιέρως ἐκ Πειραιῶς 7. — Γαλανὴ Ἑλ-
γηνίς ἐξ Ἀθηνῶν 7. —

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΑΙ

Ο ΤΥΦΟΣ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ. Περὶ τῶν αἰτίων τῶν ἐπι-
δημιῶν καὶ τῆς ἐνδημίας τοῦ κοιλιτικοῦ τύφου. Ὑπὸ
Στεφάνου Βαλακάκη, ὑφηγητοῦ τῆς Γενικῆς Παιδ-
λογίας. Σελ. 38 μετὰ πίνακος βρογῆς ἐν Ἀθήναις
καὶ διερῶματας, δεικνύοντος τὴν πορείαν τοῦ ἐνδημο-
ἐπιδημιῶντος ἐν Ἀθήναις κοιλιτικοῦ τύφου ἀπὸ τοῦ
1899 μέχρι τοῦ Σεπτεμβρίου τοῦ 1904.

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ

Ἡ κυρία Καίτη Λεφάκη-Φουμαγώλλη
ἀπὸ 15 Σεπτεμβρίου ἰδρύει τάξιν ὠδικῆς
καὶ κλειδοκνυβάλου. Θὰ διδάσκειται ἰτα-
λικὴ μουσικὴ. Πληροφορίαι ἐν τῇ οἰκίᾳ
τῆς ὁδοῦ Σόλωνος ἀριθ. 95. Αἱ ἐγγραφαὶ
ἄρχονται ἀπὸ σήμερον.

Ο ΡΩΣΣΟ-ΙΑΠΩΝΙΚΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ

ΜΕΤΑ

ΠΑΣΩΝ ΤΩΝ ΣΧΕΤΙΚΩΝ ΕΙΚΟΝΩΝ

Κατὰ μετάφρασιν

Φ.Ρ. ΠΙΡΙΝΤΕΖΗ

Ἠρξάτο ἐκδιδόμενη, κατὰ φυλλάδια πωλού-
μενα εἰς τὰ Πρακτορεῖα καὶ κέντρα ἢ Ἰστο-
ρίαι τοῦ Ρωσσο-Ἰαπωνικοῦ πολέμου, τοῦ
μέλλοντος νὰ καταπλήξῃ τὸν κόσμον καὶ
μεταβάλλῃ ἴσως τὸν παγκόσμιον χάρτην, ἕνεκα
τοῦ ἐνδιαφέροντος, ὅπερ ἐνέχει καὶ τῶν
μεγάλων περιπετειῶν καὶ γεγονότων, ἅτινα
ἡ ἐξέλιξις αὐτοῦ ἤδη παρουσιάζει τῇ ὑψηλῷ.

Ὅσοι τῶν ἡμετέρων συνδρομητῶν ἐπιθυ-
μοῦσι νὰ γίνωσι συνδρομηταὶ παρακαλοῦνται
νὰ δηλώσωσι τοῦτο ἀπὸ τοῦδε ἡμῖν, καθόσον,
ἕνεκα τῆς μεγάλης ζητήσεως τοσοῦτον ἐνδια-
φέροντος ἔργου, ἴδια ἡμᾶς τοῖς Ἑλλησιν
ἕνεκα τῆς σχέσεως αὐτοῦ πρὸς τὸ Ἀνατο-
λικὸν ζήτημα, θέλουσιν ἴσως ταχέως ἐξαν-
τληθῆ ὅσα σῶματα ἠθέλομεν ἀρχῆθεν ἐκδώσει.

Ἡ τιμὴ τοῦ ὠρίσθη εἰς φρ. 10 μετὰ τὸ
πέρασ τῆς ἐκδόσεως.

Πᾶς ὅμως προαποστέλλων φρ. 5, δύναται
νὰ λάβῃ ἀπὸ τοῦδε τὸ ἔργον εἰς φυλλάδια
βαθμηδὸν ἐκδιδόμενα ἢ μετὰ τὸ πέρασ τοῦ
πολέμου, ὅσον μέγα καὶ ἂν ἤθελεν ἀποτελε-
σθῆ.

Φρ. Πιρίντεζης

Διευθ. τῆς «Φύσεως»

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΦΥΣΕΩΣ».

Ν. Κ. Τῆνον. Ἐπιστολὴ ἐλήφθη. Εὐχαριστοῦ-
μεν δι' αἰσθηματῶν σας. Τί νὰ γίνῃ! ὀπομονή! —
Δ. Γ. Μ. Γοῖ κ κ α λ α. Ἔχει καλῶς προσεχωρῶν γρά-
φομεν — Κ. Ν. Α. Γοῖ κ κ α λ α. Ἐπράξαμεν τὸ κα-
θῆκον μας. Πάντοτε εἰμεθα πρόθυμοι διὰ τοῦς συν-
δρομητῶν τῆς «Φύσεως» διὰ πάντων ἐπιθυμιῶν των. —
Δ. Π. Ν. Ἐρεσσων. Ἐπρεπε νὰ μᾶς ἐγράφετε οὕτω
πρὸ πολλοῦ οὐκ ἦντον ἐστέλλομεν φύλλα. Ἐλάβατε
ταῦτα; ἀναμένομεν ἔμβλημα. — Ι. Κ. Θεσσαλονί-
κη ν. Ἔχει καλῶς. Λάθος ἐδοσεβώθη, Ταχυδρ. ἀπην-
τήσκαμεν. — Κ. Γ. Κωνσταντῖνου. Ἰλεονάζοντα
φύλλα ἐλήφθησαν. Ἐλάβατε μέχρι τοῦ 13ου ἀριθμ.
5. — Α. Β. Β. Κέρκυραν. Ἐλήφθη δελτάριόν σας.
Ἀναμένομεν ἐναργεῖς σας. — Η. Ν. Παρισίους.
Ἐγράψαμεν ἔκτενως ἀναμένομεν νεωτέραν σας. —
Ι. Ν. Α. Ράγκων. Ἔχει καλῶς, συμμοροσῶμεθα.
— Κ. Γ. Σ. Κερκυρῶν. Ἀναμένομεν ἔμβλημα ὡς
γράφετε ὡς καὶ νεωτέραν σας ἐγράφομεν ταχ. ἐκ-
τενως — Ζ. Κ. Θεσσαλονίκη ν. Δελτάρι. ἐλήφθη.
Ἔχει καλῶς. Προσεχωρῶν γράφομεν — Ε. Κ. Μ. Κέρ-
κυραν. Ἡ «Φύσις» ἐκδίδεται πρὸ δεκαπενταετίας.
Σειρὰ πλήρη δὲν ὑπάρχει, ἐξαντληθέντων τῶν τό-
μων Α, Γ καὶ Δ'. — Ζ. Κ. Θεσσαλονίκη ν. Φύλλα
πολέμου ἐστάλησαν. Ἐσχευαίτε. — Κ. Κ. Ὀμο-
δοῦρμων. Ἐλήφθησαν φρ. 62. ἀναμένομεν φρ. 40.
— Ἀδ. Γ. Ὀμοδοῦρμων φρ. 25 ἐλήφθησαν. Ἀ-
πητήσαμεν.